

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ 15 ΘΗΜΕΡΟΝ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ „ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ”

ΑΝΤΙΝΟΘΣ — *Μυθιστόρημα τῆς Αυτοκρατορικῆς Ρώμης*

ΥΠΟ Β. Ε. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ

Δραχ. 18

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΙΑΡΚΑΣ

ΥΠΟ JEAN RICHERIN — Μ. ΠΕΤΙΜΕΖΑ ΛΑΥΡΑ

Δραχ. 12

ΜΠΑΪΡΟΝ — *Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του*

ΥΠΟ ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Δραχ. 18

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΥΠΟ Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

Δραχ. 12

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΧ 80

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΩΝ
 ΑΠΟ 16 ΜΑΪΟΥ 1925

ΡΑΜΜΗ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Αριθ. Αμαξοστ.	ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ	ΕΚ ΚΗΦΙΣΣΙΑΣ	Αριθ. Αμαξοστ.
101	Καθημεριν. 4.50' εξ Αττικής κατ' εὐθείαν	Καθημεριν. 5.50' μετά σταθμεύσεων	102
1	5.40' κατ' εὐθείαν	7.00' μετά σταθμεύσεων	2
3	6.45' μετά σταθμεύσεων	8.12' κατ' εὐθείαν	4
5	8.00' κατ' εὐθείαν	Στ. Κ. Πατήσια	6
201	Κυριακάς 9.05' κατ' εὐθείαν	Κυριακάς 10.15' μετά σταθμεύσ.	202
7	10.05' κατ' εὐθείαν	11.10' κατ' εὐθείαν	8
9	12.10' κατ' εὐθείαν Στ. Κ. Πατήσια	Στ. εἰς Ἴωνίαν	
103	Καθημεριν. 13.10' Ταχεία	Καθημεριν. 14.20' Ταχεία	104
11	14.40' μετά σταθμεύσεων	14.55' κατ' εὐθείαν	10
13	15.50' κατ' εὐθείαν	Στάσις εἰς Ἴωνίαν	12
15	16.55' μετά σταθμεύσ.	16.00' κατ' εὐθείαν	14
203	Κυριακάς 17.35' Ταχεία	Στ. Κάτω Πατήσια	16
17	18.10' κατ' εὐθείαν	17.10' κατ' εὐθείαν	
19	19.15' κατ' εὐθείαν Στ. Κ. Πατήσια	Κυριακάς 20.10' Ταχεία	18
21	20.30' κατ' εὐθείαν Στ. Κ. Πατήσια	20.42' κατ' εὐθείαν	20
23	21.40' κατ' εὐθείαν	21.50' » »	22
25	22.40' κατ' εὐθείαν	22.50' » »	24
		23.50' » »	26

ΟΔΗΓΙΑΙ

- 1) Αἱ ταχισταὶ καὶ κατ' εὐθείαν ἀμαξοστοιχίαι σταθμεύουσι μόνον εἰς Ἀττικὴν, Ἡράκλειον καὶ Ἀμαρούσιον ἐκτὸς τινῶν ὡς ἐν τῷ δρομολογίῳ ἐμφαίνεται, αἵτινες καίτοι κατ' εὐθείαν αὐταὶ σταθμεύουσι εἰς τινὰς σταθμούς.
- 2) Αἱ μετὰ σταθμεύσεων ἀμαξοστοιχίαι τότε μόνον σταθμεύουσιν εἰς Κάτω, Ἄνω Πατήσια καὶ Ἴωνίαν, ὅταν ὑπάρχουσιν ἐπιβάται, ὑποχρεομένων τούτων ὅπως εἰδοποιῶσι τὸν ὀδηγὸν νὰ σταθμεύῃ τὴν ἀμαξοστοιχίαν.
- 3) Ἄπασαι αἱ μετὰ σταθμεύσεων ἀμαξοστοιχίαι γραμμῆς Κηφισσίας ἀνερχόμεναι καὶ κατερχόμεναι θὰ σταθμεύουσιν εἰς τὴν θέσιν Πευκάκια (Ἴωνίαν).
- 4) Μὲ τὰς ταχισταὶ ἀμαξοστοιχίας δὲν ἐκδίδονται εἰσιτήρια Γ' θέσεως, οὔτε καὶ φορτωτικαὶ ἐμπορευμάτων καὶ ἀποσκευῶν.
- 5) Οἱ μὴ ἐφοδιασμένοι μὲ εἰσιτήριον ἐπιβάται ὑπόκεινται εἰς πρόστιμον ἐντὸς τῆς ἀμαξοστοιχίας 100]100.
- 6) Οἱ ἔχοντες διαρκῆ εἰσιτήρια ἐπιβάται ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιδεικνύουσι ταῦτα εἰς τὸν ἐπὶ τῆς συλλογῆς τῶν εἰσιτηρίων ὑπάλληλον, ἄλλως ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν εἰσιτηρίου μετὰ προστίμου 100]100.
- 7) Οἱ ἔχοντες εἰσιτήριον Γ' θέσεως ἐπιβάται καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ταξιδεύσωσι μὲ τὰς ταχισταὶ ἀμαξοστοιχίας τὸ πρὸς συμπλήρωμα διαφορᾶς θέσεως εἰσιτήριον δύνανται νὰ λαμβάνωσι καὶ ἐκ τῶν σταθμῶν.
- 8) Ἐκαστος ἐπιβάτης ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ εἰσιτήριον τοῦλάχιστον 5 λεπτὰ τῆς ὥρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἀμαξοστοιχίας ἄλλως δὲν δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ τοιοῦτον.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ: Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ: ΑΝΔΡ. Ε. ΣΜΥΡΛΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : 32 ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32

ΕΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

31 Μαΐου 1925

ΑΡΙΘ. 10-[82]

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΗΝ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1925

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πρὸς

τὸν Στρατηγὸν κ. Θεόδωρον Πάγκαλον
 Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως
 κλπ. κλπ.

Ἐνταῦθα

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Συνελθὼν μόλις ἀπὸ σκληρὸν οἰκογενειακὸν μου δυστύχημα — τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς μου Πολυτίμης Γ. Στρατηγοῦ (τὸ γένος Ἰωάννου) — λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς καταγγείλω δημοσίᾳ τὸ ἐξῆς περιστατικὸν εἰς βάρος τῶν θρυλικῶν... παπάδων, περὶ ὧν ἐπ' ἐσχάτων ἀνορθωτικῶς ἀσχολεῖσθε.

Ὅταν τὴν 1ην Αὐγούστου ἐγένετο ἡ κηδεία τῆς ἀδελφῆς μου καὶ ἐμελλε νὰ ψαλλῇ ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης — ὅπου ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ ἐπηγάναμε καὶ ἀκούγαμε μὲ τὴν πραγματικὴν θρησκευτικὴν εὐλάβειαν τὴν θείαν λειτουργίαν — οἱ θρυλικοὶ... παπάδες τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Εἰρήνης ἔστειλαν πρὸ πέντε λεπτῶν πρὶν σηκώσουν τὸ λείψανον τῆς ἀδελφῆς μου τὸν... καντηλανάφτην νὰ εἰδοποιήσουν, οἱ ἱερόσυλοὶ αὐτοὶ... παπάδες, ποῦ ἔχουν ἀπὸ τὸν Νόμον καὶ ὄχι — ἀπολύτως ὄχι

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΗΝ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1925

* ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 3.50 *

ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

— ΟΔΥΣΣΕΥΣ — ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ —

Ἡ διὰ τοῦ προΐμιου τῆς Ὀδυσσεύς ἀπόδειξις τῆς καταργήσεως τῆς Ἰλιάδος ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου αὐτοῦ ἀνοίγει ἄλλως νέαν ἀποψιν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὁμηρικῶν προβλημάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἔχομεν νὰ ἐξετάσωμεν τὰ ἑξῆς:

1ον) Ἡ Ἰλιάς δὲν εἶναι ἡ καθαρὰ, καθαρωτάτη ἱστορία τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ὅποια παρέμεινε εἰς τὸ στέμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μὲ τὴν ἀνάμειξιν τῶν θεῶν, ἢ ὅποια δὲν εἶναι ἐφεύρεσις τοῦ Ὀμήρου. Ἡ ἔμφυτος καλλιτεχνία τοῦ Ὀμήρου περιοριζομένη ἐδῶ μόνον εἰς τοὺς στίχους, οὐδὲν δὲ ἐκτείνεμένη καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν, δὲν εἶναι ἀρκετὴ διὰ νὰ ὀνομάσῃ τὴν Ἰλιάδα ἔργον καλλιτεχνικόν. Ἀπ' ἐναντίας ἡ συνθετικὴ τῆς σύγχευσις προδίδεται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν τίτλον τῆς, διότι τὸ περιεχόμενόν τῆς μᾶλλον τὸν τίτλον Ἀχιλλείας θὰ ἐδικαιολογεῖ.

2ον) Ἡ Ὀδύσεια εἶναι τόσον καλλιτεχνικὸν ἔργον ὥστε οὐδεὶς ἄνθρωπος εἶναι πλέον δυνάτουν νὰ τὴν φθάσῃ, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ τὴν ὑπερβῇ.

3ον) Τὸ ὁμηρικὸν λεξικὸν εἶναι ἄρδην λανθασμένον, πλὴν μόνον τῶν συγκεκριμένων (ἄροτρον, βοῦς, ἵππος) ἰδίως δὲ εἰς τὰ ἐκ προθέσεων σύνθετα ῥήματα εἶναι φαντασιοπληξία καὶ πάντοτε ζημιώνουν τὴν ἀξίαν τοῦ Ὀμήρου, πολλάκις δὲ τὸν παρουσιάζουν καὶ μωρόν.

4ον) Ὁ Ὀμηρος κυρίως εἶναι παντομαθὴς ἱστορικὸς καὶ γεωγράφος, ἐκαλλιέργησε δὲ τὴν οἰκονομίαν τῆς συνθέσεως εἰς τὴν Ὀδύσειαν τεραστίως καὶ καταπληκτικῶς διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἐσκέφθη καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο ἔργον του νὰ διορθώσῃ, νὰ συμπληρώσῃ καὶ νὰ ἀκυρώσῃ πολλοῦ τὸ πρῶτον, συγχρόνως ὅμως καὶ νὰ τὸ σφικτοδέσῃ τελείως ὥστε νὰ διέλθῃ ὅλος τοὺς αἰῶνας τῆς μελλούσης ἀνθρωπότητος ἀκέραιον. Ὡς μικρὸν δείγμα τῆς ὑγιούς καλλιτεχνίας τῆς Ὀδυσσεύς εἶναι ἡ σύγκρισις Ὀδύσεια — Τηλέμαχος.

Οἱ διαμελισταὶ τῆς Ἰλιάδος ἐζήτησαν νὰ κάμουν ἐγχειρήσιν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πάντεχνον Ὀδύσειαν καὶ νὰ τὴν ἀκρωτηριάσουν ἔστω καὶ κατὰ τὸ τέταρτον ἀποσχίζοντες τὴν Τηλεμάχειαν. Ἄλλ' ἐνῶ δ' Ὀδυσσεὺς παθαίνει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱμορραγίαν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ σώματος καὶ ἀκόμη καὶ τῆς ψυχῆς του, διότι ἡ Ὀδύσεια εἶναι ἄρτιον ἐγκώμιον τῆς διττῆς φύσεώς του, τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς, τῶν ἔργων του καὶ τῶν λόγων του, ὅμως ὁ Τηλέμαχος δὲν ἔχει νὰ κερδίσῃ τίποτε. Μία τοιαύτη Τηλεμάχεια σημαίνει τελείαν ἀγνοίαν τῆς ὑπερτάτης ὁμηρικῆς τέχνης. Καὶ πρῶτον ὁ Τηλέμαχος εἶναι ἀπλὸς θεατῆς καὶ ἀκροατῆς καθ' ἑλθὴν τὴν ἔκτασιν αὐτῆς, διὸ γίνεταί καὶ ἀνάγκη νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ὀλιγολογίαν του πρὸς τὸν Μενέλαον ὁ υἱὸς τοῦ Νέστορος ὡς ἐντροπήν. Καὶ ἐνῶ προφανῶς εἰς τὴν δῆθεν αὐ-

τὴν Τηλεμάχειαν οὔτε ἀπ' εὐθείας οὔτε πλαγίως ἐπιδιώκεται ἡ ἐξύμνησις τοῦ Τηλεμάχου, ὅπως προφανῶς πάντως ὑφώνεται εἰς τὰ ἐπουράνια ὁ Ὀδυσσεὺς. Ἐπομένως ἀνωφελῶς ἀποσπάται ἐν οὐσιῶδες μέλος ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς Ὀδυσσεύς διὰ νὰ αἱμορραγῇ χωρὶς νὰ ἔχῃ αὐτοτελεῖ ζώην.

Καὶ τώρα ἂν εἰσχωρήσωμεν βαθύτερον εἰς τὴν ὑπερκόσμιον τέχνην τῆς Ὀδυσσεύς παρατηροῦμεν, ὅπως ἀντιθέτως πρὸς τὸν Ὀδύσειον καὶ ἄλλους τοῦ νομίζουσι ὅτι κάποτε κοιμᾶται ὁ Ὀμηρος, ὅτι πρόκειται περὶ οἰκτρᾶς πλάνης αὐτῶν καὶ περὶ ἀφθάστου τεχνοτροπίας τοῦ Ὀμήρου. Ἡ Ὀδύσεια εἶναι ἡ μόνη ὑγιὴς ποίησις καὶ προέχει ὡς πανύψηλος πύργος, ὡς μεγάλη ὑπερτίμησις τῆς γεροντικῆς καὶ ἐν γένει πρεσβυτέρας ἡλικίας σύμφωνα μὲ τὴν γενικὴν πρόοδον καὶ ἐξέλιξιν ὅλης τῆς φύσεως. Ἡ τοιαύτη ὑγεία ἀποτελεῖ τὸ ἄκρον ἀντίθετον τῆς λαϊκῆς ἀμαθείας, τοῦ «κάθε πέρσις καλύτερα», διότι λέγει κάθε φέτος καλύτερα. Καὶ δὲν ἠρκέσθη ὁ Ὀμηρος νὰ ἐξυψώσῃ τὸν Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων σωματικῶς καὶ ψυχικῶς τόσον ὑπεράνω ὅλης τῆς λαμπρᾶς ἄλλως νεολαίας τοῦ τόπου, ὥστε ἡ Ναυσικά ἢ μοναδικὴ νὰ προσδοθῇ ὡς ἐρωτοκτυπημένη, ὁ Ὀμηρος ἠθέλησε στενώτερον νὰ δείξῃ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ γήρατος ἐπὶ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου. Πρὸς τοῦτο παρουσίασε τὸ πανομοιότυπον καὶ τὴν φωτογραφίαν τοῦ εἰκόσαστοῦς Ὀδυσσεύς, ἢ ὅποια προφανῶς τώρα ζῆ μέσα εἰς τὸν Τηλέμαχον. Καὶ δὲν τοῦ ἀφήρσε τίποτε, τίποτε δὲν ἠλάττωσε. Ἀκόμη καὶ τὸ τόξον ἔδειξε ὅτι ἦτο ἱκανὸς ἐὰν εἶχε ἐμπρὸς ἐπὶ δύο ὄρας τὸν Ὀδυσσεὺς καὶ τὸν Τηλέμαχον νὰ στρέψῃ ἐξ ἑσσοῦ τὴν προσοχὴν του καὶ ἐπὶ τῶν δύο, ποῖος δὲν θὰ ἀπερροφᾶτο ἐντελῶς ἀπὸ τὸν θαυμασμόν του πρὸς τὸν πρῶτον διὰ νὰ μὴ ἐνθουσιασθῇ, παρὰ μόνον δι' ἀπλὴν σύγκρισιν τὸν δεύτερον;

Ὅπερ ἔδει δείξει.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΖΑΜΠΑΣ

Ἡ ΠΡΟΣΗΛΥΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΤΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΙΣΜΟΥ. — Κατόπιν τῆς σήμερον δημοσιευμένης ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος τεύχους ἀνοικτῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν τοῦ Διευθυντοῦ μας κ. Γ. Ἰωάννου, εἶναι εὐνόητοι οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους εὐρίσκει εὐφορον ἔδαφος ὁ καθολικισμὸς ἐν Ἑλλάδι — εἰς τὴν κοιτίδα δηλονότι τοῦ Ὀρθόδοξου Χριστιανισμοῦ. Ἄν εἰς τὸν κ. Ἰωάννου, ὅστις ἠδύνατο βεβαίως ν' ἀμείψῃ τοὺς παπᾶδες τῆς Ἀγίας Εἰρήνης διὰ τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν τῆς ἀδελφῆς του μὲ τὰς ψωρο-ἑκατὸν δραχμάς ἐφέρθησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, φανταζόμεθα τί θὰ ἔπραττον ἐναντι ἐνός πένητος. Ὀρισμένως θὰ τὸν ἄφιναν

ἄταφον... Καὶ δὲν ἔχομεν κατὰ τὸ παρελθὸν ὀλίγα παραδείγματα. Ἄλλὰ καὶ τώρα ἀκόμα...!

Ὁ Μακαριώτατος τί λέγει γι' αὐτὰ ; ; ;

Οἱ ἱππικοὶ ἀγῶνες τῆς Λαρίσης. — Εἰς τὰς 25—27 τοῦ τρέχοντος μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰς τὴν Λάρισαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐτήσιας πανηγύρεως θὰ γίνουσι καὶ ἀγῶνες ἱππικοί.

Ἡ πρωτοβουλία τῶν ἀγῶνων ὀφείλεται κυρίως εἰς τοὺς κ. κ. Β. Πανουσόπουλον, Μέγαρχον τοῦ Ἰππικοῦ, Δημ. Πουλιάδην, Δήμαρχον, Ἰούλιον Βιανέλλην, Πρόξενον τῆς Ἰταλίας κλπ. κλπ.

Θὰ δοθοῦν πολλὰ βραβεῖα εἰς τοὺς νικητὰς, ἰδιαίτερα διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ἄλλα διὰ τοὺς ὀπίτας καὶ πολίτας.

Τοὺς ἀγῶνας, καθ' ἃ πληροφоруόμεθα, θὰ παρακολουθήσουν πλεῖστοι τῶν ἐπισήμων.

Ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ συγχαρῶμεν ἐγκαρδίως τοὺς συλλαβόντας τὴν ἰδέαν τῶν γνησίων αὐτῶν ἑλληνικῶν ἀγωνισμάτων καὶ νὰ εὐχηθῶμεν, ὅπως καὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἑλλάδος μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τῆς Λαρίσης.

Τὸ πρόγραμμα τῶν Ἀγῶνων εἶναι τὸ ἑξῆς :

1ον) Ἀγωνίσματα Στρατιωτικῶν 25 Σεπτεμβρίου 1925

- 1. Ὑπερπήδησις ἐμποδίων παρ' ὑπαξιωματικῶν.
2. Κρίκοι.
3. Ταχύτης χιλίων μέτρων.
4. Εὐκαμψία, ἰσορροπία, ἐμπλοκὴ ὑπὸ ομάδος ἱππέων.
5. Εἰς ὕψος ἄλμα, παρ' ἀξιωματικῶν.

26 Σεπτεμβρίου 1925

- 1. Ὑπερπήδησις ἐμποδίων, παρ' ἀξιωματικῶν.
2. Σπαθισμοὶ ἱππέων.
3. Ταχύτης χιλίων μέτρων παρ' ὑπαξιωματικῶν.
4. Ὅμας Πολυβόλου.
5. Μεταφορὰ ἐπίπλωσ ἀσθενεῶς ἱππέως ἢ πληγωμένου.

27 Σεπτεμβρίου 1925

- 1. Ταχύτης χιλίων τετρακοσίων μέτρων παρ' ἀξιωματικῶν.
2. Ὅμας ὀπλοπολυβόλων.
3. Δρόμος χιλίων μέτρων πεζῆ.
4. Δρόμος ἀγγελιαφόρων ἐκτελεσθησόμενος ἐπίπλωσ.
5. Ὅμας τραυματιοφορέων.

2ον) Ἀγωνίσματα Πολιτικῶν

25 Σεπτεμβρίου 1925

- 1. Δρόμος ταχύτητος 2000 μέτρων δι' ἵππων γεννηθέντων ἐν Θεσσαλίᾳ (κηλῶνων καὶ φορβάδων) ἡλικίας 4—9 ἐτῶν συμπληρωμένων, ὕψους ἐλαχίστου 1,45 μέτρων. Παράβολον δραχ. 50.
Βραβεῖα: α' δραχ. 2,000 — β' 1,000 — γ' τὰ παράβολα τῶν ἀγωνισθησόμενων.

26 Σεπτεμβρίου 1925

- 1. Δρόμος ταχύτητος 1500 μέτρων δι' ἵππων γεννηθέντων ἐν Ἑλλάδι, κηλῶνων, φορβάδων καὶ ἐκτομιῶν, ἡλικίας 6 ἔως 12 ἐτῶν συμπληρωμένων. Παράβολον δραχ. 40.
Βραβεῖα: α' δραχ. 1,500 — β' δραχ. 800, γ' τὰ παράβολα.

27 Σεπτεμβρίου 1925

- 1. Δρόμος ταχύτητος 1300 μέτρων δι' ἵππων ἐν Ἑλλάδι

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ „ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ“

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΟΙ

- Ἐσωτερικοῦ Δρ. 80.—
Ἐξωτερικοῦ Φρ. γαλ. 60.—
Ἀμερικῆς Δολλάρ. 4.—
Ἀγγλίας καὶ Ἀποικιῶν Σελλήνια 15.—
Αἱ συνδρομαὶ πάντοτε προληρωτέαι.

Ἰδιοκτήτης—Διευθυντής Γ. Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ
Διευθυντής τῆς ὕλης Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗΣ
Διαχειριστής ΑΝΔΡ. ΣΜΥΡΑΗΣ

— ἀπὸ τὴν συνείδησιν ἡμῶν ποῦ καλούμεθα ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ — τὸ δικαίωμα νὰ λέγωνται καὶ ν' αὐτοκαλῶνται ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ (Θεὸς φυλάξοι), πῶς γιὰ νὰ σηκώσουσι καὶ νὰ ψάλλουσι τὴν ἀδελφὴν μου θέλουσι τὰ λεφτὰ μπρός!

Ἔστειλαν τὸν κανιηλανάφτην καὶ δὲν ἤλθαν μόνονι τοὺς νὰ τοὺς δώσω ἐγὼ τὰ λεφτὰ μπρός καθὼς τοὺς ἔπρεπε!

Αὐτὴ εἶναι ἡ σκληρὴ καὶ ἀποτρόπαιη ἀλήθεια καὶ ζητάω τὴν ἱκανοποίησιν ἀπὸ Σᾶς, Κύριε Πρωθυπουργέ, ποῦ λέγετε, καὶ εἶμαι περὶ τούτου βέβαιος, πῶς θὰ βάλετε τὴν τάξιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ δὲν θὰ μᾶς κάνετε ν' ἀλλαξοπιστήσουμε καὶ σᾶς βεβαιώνω, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς μου ὅτι ἂν δὲν μὲ ἱκανοποιήσετε θ' ἀλλαξοπιστήσουμε, γιὰτὶ φαντάζομαι πῶς μιὰ ἄλλη θρησκεία ἢ δόγμα θὰ ἔχῃ εὐλαβεστέρους ἐργάτας ἐναντι τῶν ἱερῶν λειψάνων.

Μάρτυρας προτείνω ὅλους ποῦ παρηκολούθησαν τὴν κηδείαν τῆς ἀγαπημένης μου ἀδελφοῦλας.

Ἐν ἀναμονῇ ἀπαντήσεώς Σας, Κύριε Πρωθυπουργέ, Σᾶς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν περὶ τῆς ἐξαιρέτου μου τιμῆς καὶ ὑπολήψεως,

Μεθ' ἧς διατελῶ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ „ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ“

ΠΟΙΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΝΟΟΥ

[Στόν κ. Βισ. Βεκιαρέλλη]

Αιμήνη, αδούλα πού έφρεξες
στις τύχιας μου τάφεγγαγα τὰ σκότη,
ή πρώτη σου αγαπούλα μου,
εὐ τῆς ζήσης μου ή λαχτάρα ή πρώτη.

Μπουμπούκι ταν τὸ στήθος μου
καὶ τὸ ἄνοιξες σ' ὀλεόσμο λουλούδι,
να νύση τὸ ἔρωτιάρικο
τὸ χᾶδι σου σὺν πεταλούδας χνούδι.

Στις ξενιτιές με τῆς ψυχῆς
τὰ μάτια πάντα σ' ἔβλεπα κι' ἀντάρα
με καταλεῖ σὰ θυμηθῶ
τοῦ ἄθελου χωρισμοῦ μας τῆ λαχτάρα.

Στὴ λατρεμένη Ἀθήνα σου
τῆ μητρικῆ σου γλώσσα σὰ γρικοῦσα,
πῶς τῆ λαλιά σου νείρουμμον,
καὶ πῶς νοσταλγικά σ' ἀποζητοῦσα!

Ὅσο τωθρῆ τῆς Αἴγυπτος
ή φύση γύρω της τὰ μάτια ἀνοίγει,
τόσο ἄγρια ή μόρα μέσα μου
τῆ στείρα ἀγάπη μου σιενεύει, πνίγει.

Μάταιο γιά με τὸ κάθε τί
στὸν κόσμο. Βάρος ή ζωῆ μακριά σου.
Πεθαίνω. Ἄχ καὶ νάντικουζα
ξανά, στὰ οὐράνια, τῆ γλυκειά ματιά σου!

Δέξου με στήν ἀγκάλη σου
κι' ἀξύπνητα ἀποκοίμισέ με, ὦ Νεῖλε,
καὶ με τοῦ Νότου τὰ φτερά
τὰ λόγια αὐτά μου στήν Αἰμήνη στείλε.

ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Σημ. Παντ. Τὸ ποίημα αὐτὸ ἔχει ἐμπνευσθῆ ὁ ποιητὴς ἀπὸ τὸν ὄρατον «Ἀντίνοο» τοῦ κ. Β. Βεκιαρέλλη, ποὺ ἐξέδωκεν ὁ «Παντογνώστης» καλλιτεχνικά.

ΠΑΛΗΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

Ἄνοιξη, μέσα ἀπ' τὴν χιονιά κάθε φορὰ πού φτάνεις,
πίσω ἀπ' τὸ τζάμι μου θωροῦ τῆ μυγαλιὰ ν' ἀνθῆ,
στὴ γκρίζα βέργα καὶ γυμνὴ κρεμιάται ὁ καλογιάννης
τ' ἀπλοῖκό κι' εὐφρόσυνο τραγοῦδι του νὰ πῆ.

Τὰ θρεπασμένα στίτια μας πού μαύρισε ή αἰθάλη
καὶ τὰ τηλίγει ὀλημεριζ τοῦ γύφτικου ὁ καπνός
με τὸ δικό σου μήνυμα λαμποκοποῦνε πάλι
ντυμένα μέσα στὸ γλαυκὸ χαρμωσινό σου φῶς.

Στὰ τζάμια ἀστράφτεις τὰ θολά, στὰ θρεπασμένα γείσα,
ἔξιπλώνει ή λάμψη σου τὸ κάθε ἀπλὸ πού βρεῖ,
κάποια γωνιά τοῦ λιμανιοῦ πού βράζει ή μυῖρη πίσσα
τοὺς καλαφάτες τοὺς σκυφτοὺς στὴ βάρκα τῆ σκεβρῆ.

Τὴν ψαροπούλα, πὺ μακρυνά, τὴν πορφυροβαμμένη
πάνω στὰ θολοπράσινα κινούμενα νερά
με δίχως βάρκα καὶ κουπιά, π' ἀνεβοκιτεβαίνει
γλυκά γλυκά λυκνίζωντας τὸν ὕπνο ἐνὸς ψαρά.

Κι' ὅταν με βρῆς μπρὸς στὸ παλῆο χαγιάτι μου σκυμένο
νὰ σκέπτομαι διαβάζοντας μιὰ ἱστορία κοινὴ,
τὸ θλιβερό, τ' ἀνίκητο τ' ἀνθρώπου πεπρωμένο
με τέτοια λόγια μου πλανᾷς τῆ σκέψη πού πονεῖ.

Κοίτα τὸ φῶς μου τὸ γλαυκὸ σὲ μιὰ χαρά σὲ κράζει
τῆ μοῖρα τὴν ἀνθρώπινη γιὰτὶ νὰ τὴν σεφετῆς.
τοῦ τάφου τὸ μυστήριό γιὰτὶ νὰ σὲ τρομάζει,
ὅτι τὸ σήμερα σκορπᾷ στὰ χέρια σου κρατεῖς.

«Πόνος δὲν εἶναι ὁ θάνατος γιὰτὶ νὰ τὸν φοβᾶσαι
κι' ἂν ἔλθῃ ὡς ὕπνος, μυστικά νὰ σ' εὔρη, πού ποθεῖς
δὲν θὰ ξυπνήσης σὲ μιὰ Αὐγὴ ποτε γιά νὰ λυπᾶσαι
ὅτι κοιμήθηκες χωρὶς οὐτ' ὄνειρα νὰ δῆς.»

Γ. Θ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ
τῆν 16ην Σεπτεμβρίου 1923

γεννηθέντων κηλόνων καὶ φροβάδων, ἡλικίας ἐτῶν 4—6 συμπεληρωμένων καὶ ὕψους 1,45 τοῦ μέτρου. Παράβολον δρ. 100.
Βραβεῖα: α'. δρ. 3000 καὶ ἑπαθλον Ἐμπ. Συλλόγου, β'. δρ. 1500, γ'. παράβολα.

2. Ἐκθεσις πάλων ἀπὸ ἐνὸς μέχρι δύο καὶ ἡμίσεως ἐτῶν, ἐν Ἑλλάδι ἐξ ἑπτων ἐγχωρίων. Παράβολον δρ. 25.

Βραβεῖα: α'. δρ. 1000 — β'. δρ. 500, γ'. τὰ παράβολα.

Εἰς τοὺς νικητὰς θὰ ἀπονειμηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Δήμου βραβεῖα Α. καὶ Β. καὶ διπλώματα τιμῆς, εἰς δὲ τὰς νικητριάς ὀμάδας ἐπιπροσθέτως καὶ ἑπαθλον ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀγρίσης, προοριζόμενον διὰ τὸ Σύνταγμα, εἰς ὃ θὰ ἀνήγῃ ἡ νικήτρια ὀμάς.

Τὰ ἐν Ἀγρίση Ὑποκαταστήματα τῶν διαφόρων Τραπεζῶν θὰ ἀπονειμῶσιν εἰς ἀπαντας τοὺς νικητὰς ἰδιαίτερα ἑπαθλα.

Δηλώσεις συμμετοχῆς εἰς τοὺς Ἀγῶνας καὶ καταβολαὶ παραβόλων δεκταὶ μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς 24ης Σεπτεμβρίου, ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΔΥΟ ΕΡΑΣΤΕΣ

ΥΠΟ Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗ

Ἄπ' τὸ πρῶτὸ ἔβρεχε.
Τὰ χιονισμένα βουνὰ θὰ παίρνανε ξανά τὸ μπλὲ χρῶμα
τους γιὰτὶ ἡ βροχὴ ἔλυωνε, κι' ὁ ἀγέρας σκορποῦσε
τὸ χιόνι.

Ὁ Ἥλιος μες ἀπ' τὸ παράθυρο τῆς κάμαράς του,
πού σὲ κῆπο ἔβλεπε, κοιτοῦσε ὄξω τῆ σιγαλὴ βροχῆ πού
ἔπεφτε καὶ τὰ δέντρα πού φαίνονταν πύδ πράσινα, σὰ νὰ
βάλανε καινούργια φορεσιά.

Ἀκόμα λίγα χιόνια μέγανε σὲ γωνιές δῶ καὶ κεῖ, του-
λοῦφες λὲς μπαμπάκια πεταμένα...

Ἐβρεχε, τὰ πουλιὰ φοβισμένα πετούσανε, γυρίζανε,
φωνάζανε γιά τὸν καιρὸ πού τὰ βασάνιζε με τὸ χιόνι, τῆ
βροχῆ...

Μὲ τὸ κεφάλι στηλωμένο τῶρα στὰ στήθειά του, με
τὰ χέρια κρατώντας τὸ βαρὸν κεφάλι του, νὰ μὴ πέσει
λὲς, δὲ μιλοῦσε, μόνο τουρχόνταν σιγμὲς—σιγμὲς πα-
ροξυσμοί...

Ἐρριγγε μιὰ ματιὰ ὀλόγυρά του φωτισμένη ἀπὸ ἄ-
στραπή, θυμωμένη, ἀγριοπῆ ματιὰ καὶ κατέβαζε ξανά τὸ
κεφάλι ἀκουμπώντας τὸ σαγῶνί του στὰ στήθειά του,

THOMA MOORE

ΚΑΝΕ ΠΑΝΙΑ ΒΑΡΚΟΥΛΑ

Κάνε πανιά, βαρκούλα μου, καὶ τράβα σὶ ἀνοιχτὰ
ἀπ' ὅπου πάρη ὁ καιρός, ἀπ' ὅπου κι' ἂν φυσήξῃ,
σὲ πρόσωπα καὶ πράγματα πύδ θλιβερά ἀπ' αὐτὰ,
πού πίσω μας ἀφίνομε, ποτε δὲν θὰ μᾶς οἰξῇ.

Τὰ κύματα πού προσπεροῦν, μου φαίνεται πῶς μοῦ
[μιλοῦν!]

«Ἄν κρύβωμε τὸν θάνατο στὰ χεῖλη μας, δταν γελοῦν,
τόση δὲν ἔχομε ἀπονιά, δὲν ἔχομε κρυμμένα
τὰ φέματα πού ρήμαξαν τὸ ἔλλπιδες σου καὶ σένα».

Στὸ πέλαγος τ' ἀπέραντο ὁ,τι καιρὸ κι' ἂν κἀνη
καὶ σὴν φουρτοῦνα τράβα ἔμπρός, ἔμπρός καὶ σὴν
[γαλήνη.]

Ὁ ἄγριος ὠκεανὸς εἶν' ἡσυχο λιμάνι
γιὰ κείνον ὅπου σὴν σιεριὰ τέτοιες καρδιές ἀφίνει.
Μόνον ἂν δῆς στὸν δρόμο σου κάποιον νηοὶ παρθένο,
π' ἀνθρώπου πόδι πρόστινχο ὡς τῶρα δὲν τὸ πάτησε,
πού ἡ ἀπάτη κ' ἡ ψευτιά δὲν τῶχον λερωμένο,
μάζεψε τότες τὰ πανιά, βαρκούλα, καὶ σταμάτησε.

(Ἀπὸ τὸ Ἀγγλικὸ)

Δ. ΣΤΑΗΣ

πού κάθε λίγο ἀνασηκῶνονταν γιά νὰ πετάξει στεναγμοὺς
βαρειούς.

Σὰ νὰ ξυπνοῦσε κείνες τὶς στιγμὲς ἀπὸ ὄνειρο πλάνο
κι' ἀλαφιασμένος γύρω του κοιτοῦσε... κοιτοῦσε νὰ δεῖ ἂν
βρίσκειται στὸν τόπο ἐκεῖνο, ἡ σὴν κάμαρά του, σὲ ἡσυ-
χία ποθητή.

Καὶ περνοῦσε τὸ ξάφνιασμα, ἔμενε ὁ φόβος, γιά νὰ
σκέφτεται κάτι, πού τρυποῦσε σὺν καρφί τὸ μυαλό του,
κάτι κακό...

Ἡ βροχὴ μουρμούριζε, τὰ πουλιὰ φεύγανε διωγμένα
καὶ φωνάζανε μεταξύ τους, ἀπ' τὰ φύλλα σιάζανε οἱ σιά-
λες σὺν μικρὲς χάντρες, γυάλινες...

Κρατοῦσε τὸ κεφάλι πού πονοῦσε. Ἐτριξε λιγάκι τὰ
δόντια του. Ἀνακάτωνε τὰ μαλλιά του, τὰ φούντωνε ὦ!
πόση σκοτεινιά ἔπαιρνε ἡ μορφή του...

Ἡ καμπάνες χτυποῦσαν ὄξω. Κι' οὔτε πού ση-
κώθηκε...

Ἐπιανε τὸ μουστάκι του, τὸ τραβοῦσε με ματιὰ, νὰ
τοῦ βγάλει ἀπ' τῆ σκασίλα του τὶς τρίχες...

Χτυποῦσαν... κ' ἔτσι τοῦ φάνηκε πῶς εἶτανε μεγάλη
Παρασκευὴ με οὐρανὸ θλιμμένο...

Τὰ μάτια του παίζανε δροθάνοιχα, τὰ παχιὰ φρόδια
του ἀνεβοκατεβαίνανε μαζί με τὰ μικρὰ μουστάκια του.

Καμμιά φορὰ ἄνοιξε σιγαλὰ ἡ πόρτα. Τὸ κεφάλι
τῆς μάνας του πρόβαλε. Μὲ τῆς ἀησυχίας τὸ χρῶμα
στὸ πρόσωπό της...

— Δὲν ἔρχεσαι μέσα νὰ φᾶς ;... Χτυπήσανε μεσημέ-
ρι οἱ καμπάνες...

Σηκώθηκε μεμιάς με φόβο καὶ τρεμοῦλα, ἔπεσε κά-
τω ἡ καρτέλα, καί... γέλασε με δυσκολία, ἕνα γέλιο ἀπό-
τομο, χωρὶς λόγο κανένα, γέλιο πού σοῦ χαρίζει φόβο.

— Ἄ! σὺ εἶσαι ;...
Ποιὸς νᾶνε... Μά, παιδί μου, — τοῦ εἶπε κ' ἔκανε νὰ
πλησιάσει δισταχτικά, λὲς κ' εἶχε μπροστά της φάντασμα.

— Φύγε ἀπὸ κοντά μου, σιάσου... ἔφτοῦ, μακρυνά!...
— Δὲν εἶμ' ἐγὼ ἡ μητέρα σου ;... Πῶς ; τ' ἀρεῖσαι ;...
Πέρασε μικρὴ σιωπὴ γιομάτη ἀνάσα.

Σὰ νὰ συνῆλθε λίγο...
— Ἄ! ναι... μὰ ξέρεις... δὲν πεινώ... πήγαινε...

— Μὰ καὶ χθὲς τὸ βράδυ, πού ἤρθες ἀργά, κοιμή-
θηκες χωρὶς νὰ φᾶς... Τί ἔχεις ;... Ναι, δὲν εἶσαι καλά,
τὸ βλέπω...

— Μπᾶ ;... γιά πὲς μου λοιπὸν — τῆ ρᾶτησε καὶ
τὴν πλησίασε — πῶς σοῦ φαίνομαι ;... Θέλω νὰ μάθω
γρήγορα, πὲς μου μητερούλα...

— Νά, σέ βλέπω ταραγμένο, θυμωμένο...
— "Ωστε φαίνουμαι ταραγμένος ;...
— Καί τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου σου κίτρινο... Μὰ πές μου λοιπὸν τί ἔχεις τὸ ἡσυχάσω. Μὴ θέλεις νὰ μὴ κρύψεις τί ἔχεις.. Ξέρεις πόσο σέ πονῶ..

Κουνήθηκε σὰ νὰ τὸν τρύπησε κάτι στὸ σῶμα.
— Νά κρύψω, εἶπες ;... Καί τί ἔχω ;... Νά κρύψω ἐγώ ;... "Οχι δά, μητέρα, δέν... ἔχω τίποτα... τίποτα.. Δὲ συμβαίνει τίποτα...

Δοκίμασε νὰ γελᾶσει, γιὰ νὰ πιστεῖ καὶ διαλυθεῖ ἡ ἀμφιβολία της. "Εβαλε δύναμη ἐπάνω του. "Ωσπὸν γέλασε, ἕνα φῶς ἀρρωστημένο πὸν τύλιξε τὴ γιομάτη σκιὲς μορφῆ του, ἔτσι γέλασε, πικρά, ἄχαρα, γέλιο ἀνθρώπου ἔτοιμου νὰ κοπῆ.

"Οἷω ἡ βροχὴ ἔπεφτε μὲ λιγώτερον δύναμη κί' ὁ δριζωνίας φαίνονταν πλεγμένους μὲ δίχτυα...

Πίσω ἀπ' τὰ τζάμια τῶν παραθύρων κουνιόνταν σιγά, στὸ λίγο ἀγέρα, πὸν πάλευε μὲ τὴ βροχὴ, τὰ ὀλοπράσινα δέντρα σὰ νὰ εἶχανε λὲς ζωγραφιστεῖ ἀπάνου στὰ τζάμια, σὶς κουρτίνες, πὸν φαίνονταν...

Τὰ πουλιά βγάζανε φωνὴ διαμαρτυρίας...

"Αἴσιε τὸ παιδί της σὶν καρέκλα, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, νὰ μουρμουρίζει, ἔκλεισε τὴν πόρτα καὶ σὶν τραπεζαρία μπῆκε κ' ἔφαγε μοναχὴ της, ἀνόρεχτα, μὲ ἀνησυχία στὰ μυαλά...

"Ελλεπε τὸ μονάκριβο παιδί της ἀπ' τὸ τραπέζι καὶ τὸ κενὸ αὐτὸ της ἔδινε λύπη...

Ξαπλώθηκε ὕστερα στὸν καναπέ καί... τὸν μακαρίτη ἀντρα της θυμήθηκε, μιὰ δυνατὴ θύμηση, πὸν τὸν ἔφεγγε μπροστά της, ὅπως εἶτανε, ψηλόσωμος, ὠραῖος, μὲ τὰ μαύρα γενάκια του, τὰ κατεβασμένα μικρὰ μουστάκια του, ἔτοιμος νὰ πάρει τὴν καρέκλα νὰ καθίσει σιμά της, νὰ της κουβεντιάσει, νὰ της διηγηθεῖ ἕνα σωρὸ ἱστορίες παλιὰς καὶ σύγχρονες τῆς ζωῆς, εὐχάριστες καὶ θλιβερές...

Δακρῶσανε τὰ μάτια της. "Εβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη της τὸ μαντιλιὸ καὶ σφουγγίσει τὰ δάκρυά της. "Εβγαλε σιεναγμούς. Γιὰ τὸν ἀντρα της, πὸν τὸν ἔφαγε τὸ τάφου τὸ χῶμα. Καὶ τώρα... μεινέσκουνε τὰ κόκκαλά του, σ' ἕνα κασονάκι κλειδωμένα, πεταμένα στὸ σωρὸ μὲ ἄλλα... "Ενας ἀντρας χρῆσιμος πὸν ξόφλησε. Χρῆσιμος γι' αὐτὴνε, πὸν χῆρεψε νιά, γιὰ τὸ παιδί της, τὴν εὐτυχία τοῦ σπιτιοῦ.

"Ο γιὸς ἔκλαιγε σὶν κάμαρά του, κρύβοιτας τὸ πρόσωπό του σὶς παλάμες του κ' ἡ μάνα σὶν τραπεζαρία...

"Ενῶ ἡ βροχὴ ὄξω ἔπεφτε σιγαλὴ ἀπ' τῶν σιγγέφων ψηλά τὴ βουρκοσιά, σὰ νὰ κλαίγανε τῶν κολασμένων οἱ ψυχές...

Καὶ τὰ πουλιά βγάζαν φωνὲς διαμαρτυρίας.

"Ενας πατέρας πὸν ἀμάρτησε γιὰ νὰ τιμωρηθεῖ αὐτὸς κί' ὄλο του τὸ σπιτί.

Σηκώθηκε, νὰ διώξει τὴ θύμηση, πὸν πολλὲς φορὲς τὴ στενοχωροῦσε, μὰ πάλι δὲ μπορούσε νὰ ἡσυχάσει μὲ τοῦ παιδιοῦ της, πὸν τόσο ἀγαποῦσε, τὴν ἀνησυχία. Τῆς

μπῆκε ἡ ἰδέα, πὸς κάτι σοβαρὸ τοῦ συμβαίνει... Γιατί ἀν εἶτανε ἀρρωστο, μὲ πυρετό, ἢ πονοῦσε κάπου, θὰ τῆς τὸ ἔλεγε. Μὰ γιὰ νὰ μὴ λείει τίποτα, τοιμουδιά;... "Εκείνο τὸ γέλιο ;... Οἱ συγχυσμένες λέξεις...

Κούνησε ἀπελπισμένα τὸ κεφάλι. Καὶ πάλιν ἡ πένθη, μὴ θύμηση ἔτριξε σὶν πεθαμένο. "Ολὲς οἱ στιγμὲς ἐκεῖνες ξεθαφτήκανε, σὰ νὰ γενήσανε χθές, τώρα, μπροστά της. Τραβοῦσε τὰ μαλλιά του, μὰ δέν ἔλεγε σὶν γυναίκα του τίποτα... τίποτα... ἐνῶ τὸν ἔβλεπε πὸν ὑπέφερε ἀπὸ κάτι πὸν δέν ἤθελε νὰ φανερώσει... "Υστερ' ἀπὸ τρεῖς ὥρες ἔμαθε τὸ δυστύχημα κ' ἔμπηξε ἀγριοφωιάρες. "Ενας τωματάρχης, τρεῖς χωροφύλακες φουριόζοι μπῆκανε στὸ σπίτι, τὸν πιάσανε, κ' ἐκδικητικά, μὲ μῖσος τὸν τραβοῦσανε...

Τὸν ἔβλεπε ζωντανὸ καὶ πεθαμένο μαζί. "Απ' τὴν ἀγκαλιά της, ἀπ' τὰ χεράκια τοῦ παιδιοῦ του, ἔφευγε... ἔφευγε νὰ μὴ γυρίσει ξανά ὀλάκερα χρόνια... Κί' αὐτὴ στὸ πάτωμα πεσμένη, ἀκουμπώντας τὸ πρόσωπό της σὶν σανίδια, ἔκλαιγε, βογκοῦσε, ζητώντας νὰ πεθάνει...

"Ἦθελε νὰ διώξει τίς θύμησης, πὸν σὰ νυχτερίδες γύρα στὸ κεφάλι της γυρίζανε. Βγῆκε σὶν εἴσοδο ὄξω. Περπάτησε πέρα—ὄθθε. "Ομως ὁ νοῦς της δὲ ξεχνοῦσε. "Ας κοπιάζε. Τῆς λήθης ἡ ἀύλαια σηκωνότανε...

"Εἶμαι ὁ πιὸ δυστυχισμένος ἀνθρώπος !..."

Τῆς εἶπε, κ' ἔφυγε μὲ τοὺς χωροφύλακες... ἔφυγε...

"Ἡ ὀξώπορτα ἔκλεισε. Αὐτὴ βγῆκε στὸ παράθυρο.

"Ἡ συνοδεία προχωροῦσε... Πολλοὶ περιεργοὶ ἀκλουθοῦσανε... Καὶ παιδάκια μικρὰ τρέχανε νὰ δοῦνε ἀπὸ κοντὰ τὸν κακὸ ἀνθρωπό της... Κί' ἄλλοι διαβάτες πὸν κόβανε τὸ βῆμα καὶ κοιτούσανε... κοιτούσανε τὴν κηδεῖα τοῦ ζωντανοῦ !...

Γύρισε σὲ μιὰ στιγμή, τὸ σπιτί του κοίταξε καί... ἔακολούθηκε τὸ βῆμα...

Εἶτανε ἡ ὕστερον ἡ ματιὰ πὸν ἔριξε, κ' ἔστριψε σὶν καμπὴ τοῦ δροῦμου μὲ τοὺς χωροφύλακες μαζί...

"Εκανε τὸν σταυρὸ της. Πῆρε ἡ μορφὴ της ὄφος συγγνώμης. Εἶπε «Θεέ μου ! βάλε τὸ χέρι σου ἐσὺ !...»

"Ανοῖξε τὴν κάμαρα τοῦ παιδιοῦ της. "Ἦσυχία νεκρὴ κί' μέσα. Μόνον τὸ ρουχαλιτὸ του ἀκουγότανε, πρῶτη φορὰ ἔτσι...

Πλησίασε τὸ κρεββάτι του. "Ερριξε ἀπάνω του τὸ πάπλωμα. Τὸ σκέπασε καλά. Κ' ἔφυγε. "Ενῶ ἀκουγότανε τὸ ρουχαλιτὸ του...

"Οἷω δὲν ἔβρεχε πιά. Τὰ σύγνεφα ἀριώσανε. Σὲ λίγες στιγμὲς ἔβγαλε ὁ ἥλιος νὰ καλλιτερέψει τὴν ἡμέρα.

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ
τὴν 16ην Σεπτεμβρίου 1923

Κοιμότανε βαρειά, γιὰ τὴ νύχια πὸν πέρασε, δέν λείσε καθόλου μάτι καὶ πότε σὶν κρεββάτι, πότε σὶν ὄχι βοισκότανε ἀνήσυχος.

"Ο ἀπογευματινὸς ἥλιος φώταγε κίτρινα, ἕνα φῶς ὀρροστεμένο... Στὸν δρόμο τῆς παραλίας τὸν σιαματάει, τὰ σκοτεινά.

"Τί θέλεις καὶ συγχοπερνᾶς αἰ ;...». Κάτι θέλησε μὲ τὸ νὰ πεῖ. Σηκώθηκε σὶν νύχια τῶν ποδιῶν του καὶ ἀνώνυγος ἀπειλητικὰ τὸ χέρι. «Δοκίμασε, σὰν θέλεις νὰ περάσεις, νὰ κοιτάξεις ψηλά τὸ παράθυρό της, χμ !...».

Κί' ἂν περάσω ;...». «Θὰ σοῦ κόψω τὰ ποδάκια...». Μὲ πῶν δικαίωμα ;...». «Αὐτὸ μαζί δὲ θὰ μπορούσαμε νὰ πηγαίνουμε γιὰ μιὰ !... Πρέπει γι' αὐτὸ νὰ ὑποχωρήσεις. "Αλλιῶς, σὶν λέω, δὲ θὰ ζήσεις !...» "Ο "Ἡλίας φύτρε μὲ θυμὸ. «Μπᾶ ;... Αὐτὴ ὀποιογε θέλει ἄς διαλέξει...».

"Ωστε δὲν ἐννοεῖς νά...». "Ο "Ἡλίας τὸν πλησίει ἀποφασισμένα. «"Ακου δῶ, ἂν ἔχεις ἐσὺ χέρια ἔχω ἐγώ !...» — τὸ ἐτόνισε μὲ θάρρος. Μὰ ὁ ἄλλος ἔβαλε τὴν τσέπη τὸ χέρι. "Ο "Ἡλίας φώναξε. «Μή !...», «Μή !...», σὰν εἶδε ἕνα μακοῖδ σουγιὰ στὸ χέρι του. Δεῖξασε. Τί νὰ κάνει ;... Νὰ τὸν ἀφίσει ἐκεῖ σὶν σκοτεινά, τὸν ἔρημο δρόμο, νὰ τὸν τρυπήσει ;

Χωριστήκανε σὶν δρόμο μὲ τὰ πολλὰ δέντρα πλάγια, πὸν ὑψώνονταν μαζί μὲ τίς πράσινες φράχτες τῶν περιουσιῶν, πὸν ἀπλώνονταν πέρα...

Νὰ δειλιάσει σὰν γυναίκα... Καὶ γιὰτί ;... "Επειδὴς ἐκεῖνος θέλησε νὰ τὸν διατάξει ;... Τὸν ἀπέλησε μὲ ἄντατο ! Μὰ πὸς νὰ ὑποκύψει ;... Μήπως εἶτανε πατέρας της, ἀδερφός της, ἄλλος σιενὸς συγγενῆς της ;... Κ' εἶχε ἴσως κανένα δικαίωμα ;... Ν' ἀφαιρέσει τὴν ἀγάπη σου ;... Μήπως ἀγαποῦσε δίχως αὐτὴ νὰ ξέρει τί ;... "Οχι ! εἶχε σὶν χέρια του ἐπιστολή της ! "Ενα βράδν πὸν εἶδε σὶν πόρτα τοῦ τῆν πέταξε, τὴν πῆρε... Τοῦ ἀπαντοῦσε σὶν δική του. "Εδινε ζωὴ σὶς ἐλπίδες του. Μετῶνε τὰ δνείρά του. "Εβλεπε τὸν ἑαυτὸ του ἱππότη μλουδένιο σιμά της, σὲ κρουσταλλένιο πύργο !... Ἀδελφός ;... Τί δικαίωμα εἶχε ;... "Ομως ἀπέλησε... Φάνηκε κίλός... Εἶτανε ἄοπλος γι' αὐτό... "Απὸ δῶ καὶ πέρα ;... Ἐμὴν ἄλλη συνάντηση ;... Νὰ ὑποχωρήσει, ποιὲς δὲ μπορούσε, νὰ μὴ τὴ δει σὶν παραθύρι, νὰ κουνάει τὰ κουρτινάκια, νὰ τοῦ πεταίει ῥόδινα χαμόγελα, κάποιες... εἶνε σκεφτικὴ, μελαγχολικὴ... "Α ! ἐκεῖνο τὸ πρῶτο χαμόγελο σὶν περιπάτο τῆν ὄρα τῆς δύσης, πὸν τοῦ λιμανιοῦ ἢ θάλασσα φώταγε σὲ ἀπαλόχρωμη κοκκινάδα... ὄχι νὰ μάθῃσε ἕνα μπουκετάκι μενεξέδες πάνου σὶν βελοδένια μάγουλά της, σὶν ἄλλα χειλάκια της, πὸν σοῦ ἔβγαλε, «διψᾶμε φιλάκι», σὶν κοντυλένια μυτιούλα της... τὸ ἀσημένιο χαμόγελο, πὸν τοῦ ἔριξε τὰ βέλη τοῦ ἔρωτος σὶν καρδιά, ἐκεῖνο τὸ σαγηνευτικὸ, τὸ ἐπουράνιο...

Καὶ τώρα ;... Τοῦ κούνησε τὸ πέτο τοῦ σακακιοῦ. «Θὰ σοῦ κόψω τὰ ποδάκια...».

"Ετσι τοῦ μίλησε καὶ τὸν ἀγριοκοίταξε ἔτοιμος, ἂν ἔ-

κανε μιὰ κίνηση, νὰ ριχτεῖ νὰ τὸν φάει μὲ τὰ δόντια του. Γιατί ;...

Μιὰ ἀγάπη ὕφασμένη τόσον ὠραία ἀπ' τῶν ἀγγέλων τὰ δάκτυλα...

"Ονειρα θερινὰ νὰ διαλυθοῦνε σὲ ἀγέρα μαυισμένο ; Πύργοι κρουσταλλένιοι μὲ πάταγο νὰ πέσουνε κ' ἐρείπια νὰ γίνουνε μεμιᾶς ;...

"Ο,τι μπορούσε ἀπ' αὐτὴ νὰ κερδίσει, νὰ τὸ χάσει ἔτσι εὐκόλα γιὰ νὰ κατανήσει φτωχός, ἕνας ἀξιοδάκρυτος ἔραστής !...

Στὸν ἴδιο δρόμο περίμενε. Εἶχε πιά νυχτώσει. Τὰ γλομπάκια τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτάγανε κρεμασμένα σὶν μήκος τοῦ σκοτεινοῦ δροῦμου, πὸν τὰ δέντρα, οἱ πλαγινοὶ φράχτες, μὲ τίς καλαμιῶνες, ἰ' ἄλλα δέντρα δῶ καὶ κεῖ, μεγαλώνανε τὸ σκοτάδι καὶ μόνον καταμεσὶς ὁ δρόμος φώταγε, μιὰ λουρίδα φωτεινὴ καὶ σὶν πλάγια, σὶν πεζοδρομία τὰ χωματένια, βασίλευε σκοτάδι πηχίτο.

Θυμώτανε τὸ κούνημα τοῦ πέτου τοῦ σακακιοῦ, τίς βρισιὲς καὶ τὴν ἀπειλή. «Δοκίμασε, σὰν θέλεις, νὰ περάσεις, νὰ κοιτάξεις ψηλά τὸ παράθυρό της, χμ !...»

Κατέβασε κάτω τὸ κεφάλι καὶ κεῖνες τίς στιγμὲς φάνηκε ὁ πιὸ δειλὸς σὶν ὕβριστή του, σὰν γυναίκα δειλός.

"Ἡ ὄρα περνοῦσε. Μὲς τὰ περιβόλια μιὰ κουνκουβάγια δὲν ἔλανε νὰ φωνάζει. "Ο ἀγέρας κουνοῦσε τὰ καλάμια κί' αὐτὰ λιγούσανε μ' εὐκολία σὶν κάτω, σὰ νὰ κάνανε μετάνοιες ἢ νὰ ζητούσανε νὰ ξαπλωθοῦνε κατὰ γῆς.

"Ερχότανε... Ναι, εἶτανε αὐτιουνοῦ τὸ βάδισμα, τοῦ ἀντεροσσή ! "Εκανε νὰ περάσει πλάι του. Καὶ τοῦ φώναξε, σηκώνοντας τὸ χέρι. «Στάσου !... "Εχουμε κάποια διαφορὰ ἐμεῖς !...»

Μόλις τὸν γνώρισε τοῦ ἦρθε σὶν κεφάλι τὸ αἷμα.

«Σὺ μπροστά !—τοῦ φώναξε— καὶ τολμᾶς...».

"Εγὼ ξέρω νὰ σκοτώνω !... — ἔτσι τοῦ φώναξε, καὶ μὲ μιὰ μαχαίριά, δύο, τρεῖς, τὸν κύλισε κάτω σὰν πρόβατο !...

"Ενα «ὄχ !» σουρτὸ βγῆκε κί' ὁ φονιάς χάθηκε μὲς τὸ σκοτάδι, πετώντας τὸ μαχαίρι σ' ἕνα χατάκι γιομάτο βουρκο.

Κανεὶς δὲν εἶδε τὸν φονιά, οὔτε τὴ στιγμή πὸν ἔχωνε τὸ μαχαίρι σὶν κρέυς τοῦ θύματος, οὔτε τὴν ὄρα πὸν ἔφευγε...

"Ἡ ἔρημιὰ κί' ἡ ἡσυχία σκέπαζε τὸ νεκρὸ βουτηγμένο σὶν αἷμά του. Κί' οἱ καλαμιὲς κουνιόνταν λὲς ἀπὸ διαμαρτυρία καὶ φρίκη γιὰ τὸ αἱματηρὸ δροῦμα πὸν γίνηκε μὲς τὸ σκοτάδι.

Πέταξε τὸ πάπλωμα, σηκώθηκε μὲ τὰ μάτια γουρλωμένα, τὰ δάχτυλα γυρισμένα σὰν ἀγκίστρια.

"Αρχισε νὰ χαϊδεύει τὰ μαλλιά του, ἀφηρημένα. "Ο νοῦς του νὰ τρέχει ἐκεῖ, σὶν σκοτεινὸ δρόμο, σὶν μεριά πὸν ἀντικρύστηκε μ' ἐκεῖνον.. Κ' ὕστερα... ὕστερα δλα περάσανε, ὅπως γινήκανε καὶ τὰ εἶδε σὶν ἀπογευματινὸ ὕπνο του...

Μὰ δὲν τὸν εἶδε κανεὶς, αὐτὸ πήγαινε νὰ μαλακώσει δλο του τὸ φόβο, πὼς τάχα τὸ ἐγκλημα θὰ μείνει τυλιγμένο σὲ μυνηθροῦ πέπλα...

Ἐβαλε τὰ χέρια σὶς τσέπες του, βγήκε στὸ διάδρομο...

Ὁξω περνοῦσε κόσμος μαζωμένος. Ναί, ἄκουσε καθαρά ψάλσιμο, πίσω ἀπ' τὴν δξώπορτα, ... πατήματα ἀνθρώπων στοῦ πεζοδρομίου τὶς πλάκες...

Ἄνοιξε βιασικὰ τὴς τραπεζαρίας τὴν πόρτα, μπήκε, εἶδε στὸ παράθυρο, στὸ μισανοιγμένο φύλλο, νὰ κοιτάει ὄξω ἡ μάνα του τὴν κηδεῖα τὸ καρυδένιο πλούσιο φέρετρο, ὁ νεκρὸς μέσα, μὲ στεφάνι στὸ μέτωπο, γιομαῖτο ἀνθη λογίων ἀπάνωθὲ του σκόρπια, πίσω οἱ γονεὶς του περιλυτοί, μιὰ ἀδερφή του μὲ τὸ μαντῆλι στὰ μάτια, μαυροφορεμένη, κι' ἄλλοι φίλοι του, ἄπειρο πλήθος ἀκολουθοῦσε, σχεδὸν ὁ κόσμος ὅλος τῆς ἐπαρχιακῆς πόλις...

Ἀκούγονταν καθαρά οἱ νεκρικὲς ψαλμοδίες κι' οἱ θλιβεροὶ ἤχοι ἀπ' τὶς καμπάνες ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν μαζὶ.

— Τί εἶνε ὄξω μητέρα μου; ... — ἴσα πὸν ἀκούστηκε πνιγμένη ἡ φωνή του.

Γύρισε τὸν κοίταξε, μὰ τόσον ὄχρὸ τὸν εἶδε, σὰ νεκρὸ ἀναστημένο κείνη τῆ στιγμῆ πὸν μόλις κόπηκε ἡ πνοή του.

— Νά, περνάει τοῦ Βασιλῆ Παῖδη ἡ κηδεῖα!... Ἀκοῦς; ἄκοῦς πράματα;.. νὰ βροῦνε τὸ ἄμοιρο σκοτωμένο στὸ δρόμο τῆς παραλίας, βουτηγμένο στὰ αἵματα;... Καὶ τὸ ἄλλο πὸν δὲ ξέρουνε γιατί, ποὺς καὶ πὼς ἔκανε τὸ φονικὸ!... Ἀκοῦς πράματα;... Νὰ σκοτώσει ὁ κακοῦργος ἓνα παιδὶ μάλαμα, πάνον σὶ ἄνθος τῆς ηλικίας του;... Ἐνα παιδὶ παλληκάρι, πανέμορφο;.. Φοίκη!..

Μιὰ βροντιερὴ φωνὴ κεραυνόχυτη ἀντήχησε.

— Σκάσε μάνα! Φτάνει πιά!...!

Ἐσκυψε, ἔβαλε τὰ δάκτυλά του στὸ στόμα του νὰ τὰ μασήσει.

Ἐτρεξε σαστισμένη ἡ μάνα του, τοῦ κράτησε τὰ χέρια, μὰ εἶδε πὸν ἔτρεμε δυνατά, ... τὴν ἔπιασε φόβος...

— Ἐλα, ἔλα παιδάκι μου κοντὰ σὲ μένα, μὰ πὲς μου μιὰ λέξη. (Τὸν ἔβαλε πλάι τῆς στὸν καναπέ νὰ κάτσει, πιάνοντάς τον ἀπ' τοὺς ὄμους). Ἐγὼ πὸν σὲ πονάω; Ἡ μόνη παρηγοριά μου; Ἐλα πὲς μου τί σοῦ συμβαίνει... ἂν μ' ἀγαπᾷς καὶ μὲ συλλογιέσαι, ἂν δὲ θέλεις νὰ μὲ βασανίζεις, γιατί ἀπὸ τὰ χιτὲς δὲν εἶμαι στὰ καλά μου μὲ σένα... Ἀρκοῦνε τὰ βάσανά μου, γιὰ τὸν μακαρίτη τὸν πατέρα σου, ἀρκοῦνε...

Ἡ κηδεῖα εἶχε περάσει, καὶ μόνο τ' ἀμάξια περνοῦσανε κι' ἀκούγονταν οἱ τροχοὶ τους νὰ σιγοκυλᾶνε στὸ δρόμο...

Σηκώθηκε μὲ ὄρμη.

— Μὰ πὸν πᾶς; — τὸν τράβηξε.

— Ὁξω!... νὰ φύγω!... νὰ πάρω ἀγέρα...

— Μὰ γιατί παιδί μου;... Ἐδῶ σιμά μου δὲν εἶσαι καλά;...

— Ἀφισέ με!... Πρέπει ἀμέσως νὰ φύγω!... νὰ προφτάσω, ἀκοῦς ἢ ὄχι;... νὰ προφτάσω νὰ γλυτώσω... Μή, μὴ λοιπὸν μὲ κρατᾷς...

— Πὲς μου τί συμβαίνει...

— Ἀ!.. χτυπᾶνε! χτυπᾶνε!... τὴν πόρτα, ἔρχονται, τώρα πάει...

— Ποιοὶ ἔρχονται;...

— Οἱ χωροφυλάκοι!

— Μὰ δὲν ἀκῶ τίποτα!...

— Ψέμματα λές, νὰ τοὺς δώσεις καιρό, παλιόγρηνα, νὰ ρηθοῦνε νὰ μὲ πιάσουνε, νὰ μὲ στρυμώξουνε φυλακή!... στὰ σίδερα!...

— Δὲ ξέρω τίποτα ἢ δόλια, τίποτα...

— Ὅλα τὰ ξέρεις ἐσύ, κι' ἄλλοι, ὅλος ὁ κόσμος ὄξω...

— Δὲ μὲ λυπᾶσαι καθὼς μὲ κάνεις;...

— Δὲ σὲ ξέρω, δὲ ξέρω, δὲ θέλω νὰ ξέρω κανένα, κανένα!...

Τὸν κρατοῦσε δυνατὰ ἀπ' τὰ χέρια, νὰ μὴ τῆς φύγει, μὰ ἔβανε τὰ δυνατά του, γούρλωνε τὰ μάτια του, πετοῦσε ἀπ' τὸ στόμα σάλια...

— Στὰ μάτια μου δὲ ξέρω τίποτα!...

— Μὲ κοροϊδεύεις...

— Μὰ γιατί δὲ μοῦ λές; ἐγὼ νὰ σὲ κοροϊδέψω;.. μπᾶ σὲ καλὸ σου παιδί μου...

Ἡ ζωὴ του κόπηκε. Χάϊδενε τὰ μαλλιά του μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, μὲ ἀπότομη ἡσυχία, σὰν λάμψη πὸν σβύνει γιὰ ἡ ἀνάψει πάλι.

Ἐρριξε μιὰ λοξὴ μταιὰ τῆς μητέρας του καὶ γέλασε, πρῶτα πένθιμα, ὕστερα γέλια πολλὰ νευρικά, λαχανιαστά...

Τὸν πῆρε στὴν ποδιά τῆς. Χάϊδενε στοργικὰ τὸν γό τῆς. Μὲ τὰ μάτια βουρκωμένα, τὸν χάϊδενε σὰν μικροπλάκι, στοργικά...

Κάθε λίγο τὸν πιάνανε σπασμοί. Καὶ φώναζε γκρινιαρικά.

— Πὲς τους νὰ φύγουνε!... Ἄλλον θὰ ζητᾶνε!...

Κι' ὅταν ἡ μητέρα τὸν ρώτησε σὶ αὐτὴ σιγαλά, σὲ στιγμὲς πὸν φαινότανε, νᾶχει συνέλθει.

— Καὶ τί θέλουνε ἀπὸ σένα;...

Ὁ γιὸς τῆς γελῶντας τῆς ἀπάντησε, γερμένος στὰ γόνατά τῆς, μὲ τὰ χέρια τεντωμένα στὴν ποδιά τῆς, τὰ μαλλιά σηκωμένα.

— Νά, λένε πὼς... ἐγὼ εἶμαι ὁ φονιάς!...

Αὐτὰ τὰ λόγια τὰ ὑποδέχτηκε μιὰ κραυγὴ. Κι' ἔπεσε λιπόθυμη κάτω στὸ πάτωμα ἡ μητέρα.

Ὁ γιὸς ἀπὸ πάνω τῆς γελῶσε κ' ἔλεγε:

— Ἄς λένε;... ψο!... Ἄς τὸν βροῦνε... Ἄς τὸν πιάνανε... Ἀκοῦς μάνα;... Δὲ τὸν πιάσανε!... Καὶ τώρα ἄς ψάχνουν νὰ τὸν βροῦνε... οἱ κουτοί!... οἱ στραβοί!...

Ἄς ρωτήσουνε τὸν Θεὸ νὰ τοὺς πεί!... Χά, χά!... Καὶ γελῶσε πλατειά, ἠχηρά...

Ὅντας σηκώθηκε ἀπὸ χάμω εἶδε τὸ παιδί τῆς νὰ

ΑΠΟ ΤΟ ΓΚΙΟΥΔΙΣΤΑΝ ΤΟΥ ΣΑΑΔΗ

Η ΣΕΙΛΑ

Ἡ Σειλὰ ἐκύτταζε τὸ καραβάνι τῶν ἐμπόρων ποῦ ἀπομακρυνότανε καὶ τὰ μάτια τῆς γεμίσαν δάκρυα.

— Θὰ γυρίσω πίσω, τῆς εἶπα. Καὶ τότε θὰ εἶσαι πλούσια καὶ θάχης χρυσᾶ βραχιόλια καὶ μαργαριταρένια περιδέραια.

— Δὲ σκέπτομαι οὔτε τὰ βραχιόλια οὔτε τὰ περιδέραια, εἶπε ἡ Σειλὰ, μόνο τὸ φίλι ποῦ μοῦδωκε ἓνας νέος τοῦ καραβανιοῦ.

— Ὅταν θὰ ξαναπεράση πάλι τὸ καραβάνι κι' ἄλλοι νέοι θὰ φιλήσουν τὸ στόμα σου καὶ θὰ φύγουν. Μὴ ζητᾷς ἀπ' τὸν ἔρωτα νὰ βαστάξῃ περισσότερο ἀπ' τὴν ἡδονή. Ἀγάπα χωρὶς νὰ σκέπτεσαι τὴν αὐρικὴν μέρα, γιατί κρύβεται πίσω ἀπ' ἓνα πέπλο ποῦχει τὸ χροῶμα τῆς αὐγῆς· οἱ εὐτυχισμένοι ἐρωτευμένοι μόνο τὸ χροῶμα αὐτὸ βλέπουν...

— Τότε, εἶπε ἡ Σειλὰ, εἰν' ἀλήθεια πὼς σ' ἄφησε ἡ φίλη σου; Ἀκουσα νὰ τὸ λέη κάποιος...

Κι' ἓνα χαμόγελο ἀνθισε στὰ χειλάκια τῆς.

Η ΝΥΧΤΑ

— Φίλε μου, ἐσὺ ποῦ τὴν εἶδες, σὺ ποῦ πήγες νὰ τὴν ἱκετεύσης νὰ μὲ συγχωρήσῃ καὶ νὰ γυρίσω πίσω, πιστέ μου φίλε, πὲς μου, τί ἔκανε;

— Καθόταν κοντὰ στὰ πηγάδια, ἔδλεπε τὰ κοπάδια τῶν προβάτων νὰ πίνουνε νερό.

γελᾷει καὶ νὰ θέλει πάλι νὰ μασήσει τὰ δάχτυλά του, καθὼς τὰ ἔχωνε στὸ στόμα του.

Ἡ δύστηνη μαρούλα κείνες τὶς στιγμὲς θυμήθηκε τὸν ἄντρα τῆς, τὸν πατέρα του, πὸν σιὰ κάτεργα πέθανε, γιατί εἶχε σκοτώσει στὸ τελωνεῖο ἓναν ἐργάτη, πὸν μὲ δαῦτον φιλονεικήσε...

Γελῶσε τὸ παιδί τῆς τρελλὰ στὰ γόνατά τῆς, ἐνῶ ἡ μητέρα ἔσχιζε ἀπὸ πάνω τῆς τὰ ροῦχά τῆς, τραβοῦσε τὰ μαλλιά τῆς νὰ τὰ ξεκολλήσῃ ἀπ' τὸ κακὸ τῆς.

Πάλι ἡ θύμηση ἐκείνη τῆς ἤρθε στὸ νοῦ, πὸν οἱ χωροφυλάκοι μὲ μῖσος τὸν τραβοῦσανε, ... κ' ὕστερα πὸν τὸν πηγαίνανε στὴ φυλακή, μιὰ συνοδεία πὸν ἔμοιαζε μὲ κηδεῖα ἐνὸς νεκροῦ ζωντανοῦ!... Τὰ παιδάκια περιεργα ἀκλουθοῦσανε κι' ἄλλοι πὸν ἀνοίγανε τὰ παράθυρα νὰ δοῦνε...

— Κλείσε, μάνα, πόρτες καὶ παράθυρα, μαντάλωσέ τα, νὰ μὴ μποροῦνε οἱ ὄχτροί μου ν' ἀνοίξουνε, μ' ἄς εἶνε καὶ γίγαντες!

Κ' ἡ μάνα στὴν ἀπελπισία τῆς μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια.

— Ἄς ἔρθουνε τώρα — ἔλεγε χαμηλόφωνα — νὰ πιάσουνε ἓναν τρελλό!...

— Τί τῆς εἶπες, φίλε μου;

— Τῆς ἔδειξα τὸ μακρυνὸ σπῆτι σου, καὶ τῆς εἶπα: «Σὲ περιμένει!» Ἐκείνη ἔμως χαμήλωσε τὸ κεφάλι καὶ μοῦ μίλησε γιὰ τὰ πρόβατα.

— Μήπως ἔτρεμε ἡ φωνή τῆς, ἀγαπητέ μου φίλε;

— Μιλοῦσε τόσο σιγά, οἱ βοσκοὶ ἔκαναν τόσο θόρυβο, ποῦ μόλις ἀκουγότανε ἡ φωνή τῆς.

— Ὅταν σῶπασε, μήπως κύτταξε κατὰ τὸ σπῆτι μου; πὲς μου το, καλέ μου φίλε.

— Ἡ νύχτα εἶχε καταϊδῆ καὶ τὸ σπῆτι σου δὲ φαινότανε πλειά!...

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Ἡ Σεμπιλὰ ἤθελε νὰ στολίσῃ τὸ κεφάλι τῆς μὲ λουλούδια ροδοκινιας.

— Δὲ ξέρεις ὅτι τὰ λουλούδια αὐτὰ θὰ γινότανε μιὰ μέρα καρποὶ; τῆς εἶπε μ' ἐπιπληκτικὸ τόνο ἓνας διαβάτης.

Ἐπειτα ἀπὸ μερικὲς μέρες ἡ Σεμπιλὰ εἶδε σ' ἓνα κήπο τὸν ἴδιο ἄνθρωπο ποῦ ἔκαθε γιὰ χάρι τῆς Ζαριφᾶς ἓνα ἀνθισμένο κλῶνο ροδιᾶς.

— Πῶς! ἐφώνησε ἡ Σεμπιλὰ, δὲ ξέρεις ὅτι τὰ λουλούδια αὐτὰ θὰ γείνουν μιὰ μέρα καρποὶ;

— Ἀμφιβάλλω γι' αὐτὸ, ἀπάντησε ὁ ἄνθρωπος, γιατί οἱ κηπουροὶ λένε ὅτι ἀπόψε τῆ νύχτα θὰ κἀνῃ παγωνιά.

Μαντεύσατε βέβαια ὅτι ἡ Ζαριφᾶ ἦταν πολὺ ὡμορφη. (Ἀπ' τ' Ἀραβικοῦ)

DORA

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΡΩΣΣΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Ὁ Ἀλβέρτος Τιμπωντέ, ἓνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους συγχρόνους Γάλλους κριτικὸς, γράφων πρό τινος, διὰ τὴν τεραστίαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐξάπλωσιν τῆς ρωσικῆς φιλολογίας εἰς ὅλον τὸν πολιτισμένον κόσμον, ἀνέφερε μεταξὺ ἄλλων, τὴν γνώμην ποῦ ἐξέφρασε περὶ τοῦ Δοστογιέφσκι, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐνὸς ἔργου του, ὁ Ταῖν.

Ὅλοι οἱ δικοὶ μας σύγχρονοι μυθιστοριογράφοι, εἶπε ὁ Ταῖν, δὲν εἶναι ἄξιοι νὰ δέσουν τὰ κορδόνια τῶν παπουτσιῶν τοῦ Δοστογιέφσκι. Βεβαίως ἡ γνώμη αὐτὴ διατυπωθεῖσα εἰς ἐποχὴν ὅπου ἐζοῦσε ὁ Ζολά καὶ δὲν εἶχε ἴσως ἀκόμη πεθάνει ὁ Φλωμπέρ, ἐνέχει κάποια δόσιν ὑπερβολῆς, ποῦ σπανίως συναντᾶται εἰς ὅ,τι ἔγραψε καὶ εἶπε ὁ Ταῖν, ἓνας ἀπὸ τοὺς πλέον ἀκριβοδικαίους τεχνοκρίτας. Δικαιολογεῖται ἔμως ὅταν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν ὅτι ἔταν τὴν ἐξέφρασε ὁ μεγάλος αἰσθητικὸς διετέλει ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ πρώτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς καταπλήξεως ποῦ εἶχε αἰσθανθεῖ, αὐτὸς ὁ ὅποιος εἶχε γνωρίσει τὴν ὡραιότητα εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς μορφὰς κατὰ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς, ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν ἐνὸς ἔργου τοῦ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΔ

[Ένας αγαπητός φίλος του τόσον μεγάλου όσον και δυστυχημένου ποιητού Όσκαρ Ουάιλντ, ο κ. Robert Sherard έγραψε ένα είδος απομνημονευμάτων της φιλίας που τον συνέδεε προς τον Άγγλον συγγραφέα από την ενδιαφέρουσαν αυτήν συλλογήν διαφόρων χαρακτηριστικών της ζωής του, παραλαμβάνομεν τὰ κυριώτερα].

Ο Ουάιλντ, γράφει ο Sherard, ήταν ένας καλός υίός όταν βρισκότανε στο Λονδίνο ποτέ του δεν άφινε να περάση ημέρα χωρίς να επισκεφθή την μητέρα του. Η απόλητης του χαρακτήρος του αναφαίνεται από τὰ παιδικά του χρόνια.

Κάποτε μου είπε «Είχα δώσει εις τόν αδελφό μου τόν Βίλλυ, ένα παιχνιδάκι, μίαν από τις άρκουδες μου. τις όποτες έλάτρευα από τότε όταν τύχη να θυμώσω μαζί του, συνηθίζω να τόν άπειλώ λέγοντας ή γράφοντας του — Βίλλυ, θά σου πάρω πίσω την άρκουδα μου».

Πολλές φορές μου μίλησε με δάκρυα στα μάτια και για την αδελφή του που πέθανε σε μικράν ηλικία.

— «Έμοιαζε, μου είπε, με χρυσήν άκτίνα ήλιακού φωτός που έχόρευε τριγύρω από τὸ σπῆτι μας».

Ένα πρωτὸ Ουάιλντ, μου άνήγγειλε ότι ειχεν άρραβωνιασθή. Είχε γυρίσει από τὸ Δουβλίνο πολύ πρωτὸ και

όποίου ο συγγραφέας, περισσότερο και από τόν Δάντη και τόν Γκαίτε, και από τόν Μιχαήλ Άγγελο, και από τόν Ντά Βίντσι και τόν Μπετόβεν, εμπορεί να όνομασθή, όσον άφορᾷ την διερεύνησιν και την έκφρασιν της νεωτέρας ψυχής, έφαμίλλος του Σαίξπηρ. Ποίος άναγνώστης έλθων πρώτην φοράν εις έπαφήν, με τόν Δοστογιέφσκι δεν ήσθάνθη, τι και ο Ταίλν, δεν έλησμόνησε προς στιγμην όλους τούς άλλους έρμηνευτάς του άνθρωπίνου δράματος, γοητευμένος από τὸ θέαμα του έντελώς νέου κόσμου εις τόν όποιον τόν εισήγαγε ο Ρώσος μυθιστοριογράφος; Την έντύπωσιν αυτήν του έντελώς νέου, την δίδει όχι μόνον ο Δοστογιέφσκι, αλλά και άρκετοί άλλοι Ρώσοι πεζογράφοι και ποιηταί. Άλλ' ένψ οι πεζογράφοι, μετά την μεγάλην έπιτυχίαν που έσημείωσαν παντού αι μεταφράσεις των έργων του Τουργκένιεφφ, του Τολστόι, τῶ Δοστογιέφσκι και άλλων, μεταφράσθησαν όλοι σχεδόν, οι Ρώσοι ποιηταί έμειναν εις σχετικην άφάνειαν. Δύο-τριών μόνον τὰ έργα, παλαιών και αυτών, του Λέρμοντοφ, του Νεκράσωφ, του Πούσκιν, μεταφράσθησαν εις τὰς ευρωπαϊκάς γλώσσας, όλων των άλλων όμως έθεωρήθησαν άνάξια να γνωρισθώσι από τὸ μεγάλο ευρωπαϊκὸ άναγνωστικὸ κοινόν. Η άλήθεια είναι ότι ποιητάς μεγάλους δεν είχε ή Ρωσία, αναλόγους των μυθιστοριογράφων της, έφαμίλλους ενός Πόε, ενός Μπωντλαίρ, ενός Σέλλει. Άλλ' άναντιρρήτως έγέννησε ποιητάς οι όποιοι έξέφρασαν με έκφραστικά μέσα, όχι ίσως πάντοτε απολύτως προσωπικά, έναν κόσμον έντελώς ιδιότυπον και νέον.

ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

μου άνεκοίνωσε τὸ νέον, όταν έγὼ εύρισκόμουν ακόμα στο κρεβάτι μου τὸ άπῆντησα: Πολύ λυποῦμαι που τὸ μαθαίνω. Έκεινος μου είπε: «Τι ζῶν που είσαι Ρόμπερτ» αυτή ήτανε έλη ή πρώτη μας συνομιλία για τὸ γάμο του.

Εις τὸ πρόγευμα μου μίλησε για τὴ μνηστή του και φαινότανε γεμάτος αγάπη και χαρά. Τὸ συνοικέσιο ήτανε πολύ καλό, επειδή ή μνηστή θά του εξασφάλιζε ένα γερό και τακτικὸ εισόδημα.

Όταν έγιναν οι γάμοι, έγὼ βρισκόμουν στο Παρίσι· επειδή ο φίλος μου, μόλις στεφανώθηκε, έφυγεν από τὸ Λονδίνο κατεβαίνοντας στη Γαλλία, είχα την ευχαρίστηση να παρουσιασθῶ τῇ δεύτερῃ ημέρα της τελετής, στην κυρία Ουάιλντ· έμειναν σε δωμάτια πολύ ευχάριστα, εις ένα από τὰ διαμερίσματα του ξενοδοχείου Βαγγράμ, της οδοῦ Ριβελί· ήσαν και οι δύο τους ένα χαριτωμένο ζευγαράκι. Η ώραία και νεαρωτάτη σύζυγος φαινότανε, πολύ ευτυχισμένη. Η ήμέρα ήτανε ήλιοφώτιστη, μοναδική για τὸ Παρίσι.

Η στάσις του άπέναντι της συζύγου του, ήτανε πολύ υποχρεωτική και γεμάτη ευλαβείαν. Έκεινος υποκρινότανε μιὰ χιουμοριστική μέριμνα για να φαίνεται συνεπής στις κοινωνικάς υποχρεώσεις του ως συζύγου «C'est le jour de ma femme» συνείδηζε να λέγη, όταν άπέφευγες προσκλήσεις που του έστελναν την ήμέραν που ή κυρία του έδέχετο.

Έτυχε να παρευρεθῶ κι' έγὼ δυο φορές εις αυτὸς του είδους υποδοχὰς και έθαύμασα τὸν κόπον που έπαιρνε για να διασκεδάζη τούς επισκέπτας του, μολονότι έγνώριζα πόσον τρομερὰ ήτο ένοχλημένος μέσα από τὸ φαιδρὸν έξωτερικόν του.

Τὸν ίδιο χρόνο τὸν συνήντησα πολλές φορές στο Παρίσι. Είχαν άρχίσει τότε να τὸν λογαριάζουν άναμεταξὺ στις μεγάλες έξοχότητες της Εύρώπης. Τὸν Δεκέμβριον του έκαμν υποδοχὰς στα καλύτερα σπίτια και εις τὸ ξενοδοχείον που έμαζεύοντο οι σπουδαιότεροι λόγιοι και καλλιτέχναι.

Ο τρόπος με τὸν όποιο έγίναμε φίλοι, γράφει ο κ. Sherard, είναι πολύ παράξενος. Έτυχε να είμεθα πρασκαλισμένοι μαζί με άλλους σε κάποιο γεῦμα. Έκεινος μιλούσε για τὸ Λουδρό και τὸ περιέγραφε με τὴσιν άκρίβειαν που δεν μπορῶ να πῶ. Είναι άνέκφραστη πρὸ πάντων ή ευχαρίστησις που ειχεν αισθανθεῖ από την Άφροδίτην της Μήλου. Τότε έγὼ παρεμβαίνων τὸν διέκοψα: «Ποτέ μου δεν πήγα στο Λουδρό» όταν άκούω ν' αναφέρουν αυτό τὸ όνομα, έρχονται πάντοτε στο νοῦρου τὰ μεγάλα καταστήματα του Λουδρου, όπου αγοράζω τούς φθηνότερους λαϊμοδέτες στο Παρίσι.

— Αυτό μου άρέσει, ειπεν ο Ουάιλντ, είναι πολύ νόστιμο. Και από τότε δεν χωριστήκαμε.

Φοδόντανε πολύ τὰ σκυλιά. Γενικώς αισθανόντανε μιὰ περιέργη άποστροφή για τὰ ζῶα· έλη του ή αγάπη ήτανε συγκεντρωμένη στο κάπνισμα. Τὰ τσιγάρα του τὰ παρή-

γελνε με τις χιλιάδες. Μιὰ μέρα μάλιστα τὸν είδα εις την Tite Street να σηκώνη ένα κουτί τσιγάρα, μεγάλο σαν τὰ κουτιά που έχουνε μπισκότα.

Προτὸς νυμφευθῆ κατοικοῦσεν στο ξενοδοχείον «Βολταίρ» στο Κε Βολταίρ, που τὸν καιρὸν εκείνον ήτανε μιὰ από τις ωραιότερες τοποθεσίας του Παρισιου. Κρατοῦσεν άρκετὰ δωμάτια στο δεύτερο πάτωμα, που έβλεπαν σε μιὰ έξοχη θέα, προς τὸν Σηκουάνα και στο Λουδρό.

Του μίλησα για την ώραία θέα των παραθύρων του:

— «Ω! μου άπῆντησε, αυτό είναι έντελῶς αδιάφορο σε μένα, εκτός από τὸν ξενοδόχο, που επιδαρύνει καθὼς καταλαβαίνεις τὸν λογαριασμό μου. Ένας τζέντελμαν, έπρόσθεσε, ποτέ του δεν παρατηρεῖ ὄξω από τὸ παράθυρό του!»

Κάποτε άργησε να μεταθῆ εις γεῦμα όπου ὄλοι τὸν έπερίμεναν. Στην οικιοδέσποιναν, δια να δικαιολογήση την άργοπορία του ειπε: «Όλόκληρη την ήμέρα μου την ξόδεψα σε τρομερή φιλολογική εργασία».

Η κυρία τὸν ρώτησε τότε εις τι ειχεν άσχοληθῆ. — Έργάσθηκα κάνοντας διορθώσεις ενός ποιήματός μου ὄλο τὸ πρωτ, κι' έδωγα ένα κόμμα από τὸ κείμενο...

— Και τὸ άπόγευμα;

— Τὸ άπόγευμα, .. ναί! τὸ ξανάβαλα στη θέση του.

Καθημερινῶς ο Ουάιλντ έξόδευε μιὰ ὄλόκληρη ὄρα στον κουρέα του· από εκεί έδωγαινε σγουρομάλλης και έκπαγλος· αυτή ή ευχαρίστησις του να όμορφαινη τὸν εαυτό του, έπήγαζεν από την πλέον άθῶαν χαράν της ζωής του. Ηθελεν να κάνη έντύπωσιν εις τούς στενοκεφάλους και να τούς αναγκάζει ν' αποδίδουν την όφειλομένην εκτίμησιν στα γράμματα, όχι πλέον κουρελιασμένα και άξιολύπητα, αλλά σγουρομάλλινα, μοσχομύριστα και με πολυτελή φορέματα.

ΤΑΚΗΣ ΔΙΑΚΕΑΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΑΒΑΘΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΒΕΛ. ΦΡΕΡΗ — Ηράκλειον Κρήτης, 1925.

Άλλοτε, όταν ο κ. Φρέρης έκυκλοφόρησε τὰ «Πρωτοβόχια» του, είχαμε γράψει στη στήλη αυτηκάποιο σύντομο κριτικὸ σημείωμα μας — μ' άλλα και τὰ εξής:

«Ο συγγραφέας παίρνει τὰ θέματά του κυρίως από τὸ ρεαλισμὸ — μὲ ρεαλισμὸ γυμνὸ σχεδόν από κάθε ποιητικὴ επάνθηση κι' από κάθε έξαρση, που, μετρημένες πάντα, χρησημεῦουν να είδανικεύουν τὸ κάθε ρεαλιστικὸ έργο, χωρίς και να τὸ φτιάνουν επική ποιήση... Τὸ νόημα, που δίνει στην έσωτερικὴ σύνθεση των διηγημάτων του, είναι άρκετὰ καθαρό, κι' ὡς δείχνη μιὰν άμέλεια στην έξωτερικὴ μορφή... Θά ήταν άδικη περιφρόνηση, αν δεν πιστευα πως τὰ «Πρωτοβόχια» μπορεῖ ν' ακολουθήση μιὰ μελλοντικὴ βλάστηση, μεστή και γενναία».

Τώρα που διαβάσαμε τὸ δεύτερο βιβλίον διηγημάτων του κ. Φρέρη, αν δεν είδαμε σ' αυτό να επαληθεύει τελειωτικά — για τώρα τουλάχιστον — ὅ,τι τότε πιστέψαμε, απαντήσαμε όμως μιὰ πρόοδο σημαντική και στη μορφή και στη σύνθεση και στην έκλογή των θεμάτων.

Ο «Γιάννης Σαβῶθ» είναι τὸ πρώτο και μεγαλύτερο διήγημα του βιβλίου. Ένας τρελὸς αγάπῃ παράφορα σ' ένα του λατομείου μιὰ τηλεφωνήτρια, ὡς που σκοτώνεται σ' έναν γκρεμό, όταν έμαθε πως εκείνη παντρεύτηκε με τὸν ιδιαίτερο του διευθυντή. Έχει άρκετὰ συγκινητικά σημεία τὸ διήγημα αυτό, αλλά και πολλά άπίθανα και άνακόλουθα. Η σκηνοθεσία π. χ. των δῆθεν άρρηθῶν, του τρελοῦ με την κόρη είναι ὀλόκληρα παιδαριώδης και άνάξια για ένα γενικὸ διευθυντή του λατομείου, που ὄρεται να κάνει έπιθεώρηση. Πόσο ώραία θά ήταν μιὰ αντίσταση, μιὰ διαμαρτυρία της άλλως τε ποιητικῆς κόρης σε μιὰ τέτοια χονδροειδέστατη και σκληρὴ άσπιητητα!

«Μιὰ παλιὰ ιστορία», τὸ δεύτερο διήγημα. Ένα μελαγχολικὸ γέμισμα από τὸ φθινόπωρο της ζωής στην άνοιξη της νότης, όπου ένα φευγαλέο όνειρο γυρνάται, για να σβῆσει πάλι στην είσομένην την πνοή. Όμορφοδεμένο, ευγενικὸ, μέσα σε μιὰ ὀβλητικὴ άτμόσφαιρα άρχοντιάς μαζί και κουτισμπολιού.

Τὸ τρίτο και τελευταίον διήγημα «Τώρα που έχει πεθάνει» καθόλου δεν μπορεῖ να συγκριθῆ με τ' άλλα δύο. Είναι χαλαρὸ και άδύνατο.

Γενικὰ ὑστερεῖ ακόμη ο κ. Φρέρης στο χειρισμὸ της γλώσσας και στο ύφος. Γιατί, όταν πρόκειται να μεταχειρίζεται δημοτικὴ γλώσσα, πρέπει να τη μεταχειρίζεται σωτῶη και ν' άποφεύγει τούς άδόκιμους τύπους π. χ. έκτυλισσόνταν, φλωγοπούμενο, κάλυψε, άμαξωτός, περιβάλλο, προς στιγμῆς κλπ., μαζί με κάποιες άνακριβολεξίες (π. χ. σελ. 26: τὸ στείλανε σ' ένα νηπιαγωγέο — υποθέτομε πως πρόκειται για βρεφοκομείο μάλλον, γιατί τὸ νηπιαγωγέο είναι σχολειό). Έπειτα, έκείνα τὰ άπειρα τυπογραφικά λάθη πόσο άδικούνε τὸ βιβλίον του!

Όπωσδήποτε ο κ. Φρέρης σημειώνει μιὰ πρόοδο και γι' αυτό τὸν συχαίρομε.

ΣΤΕΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΛΟΓΙΟΥ

ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΔΙΑ

Ο ποιητής κ. Γιάννης Περγιαλίτης έξέδωκε μιὰ μικρή συλλογή θαλασσινών διηγημάτων του υπό τὸν τίτλο «Γραμμές στην άμμουδιά». Αν και είνε δύσκολο ο ποιητής να γίνει και διηγηματογράφος — διότι χωρίζει μεγάλη άπόσταση τὰ δύο αυτά είδη του λόγου, γι' αυτό τώρα τελευταία, όσοι νέοι ποιητές, και παλιοί ακόμα, πηδῆσανε στο διήγημα τὰ κάνανε θάλασσα — έντούτους κατ'όρθως ο κ. Περγιαλίτης στα διήγηματά του να συγκρατεῖ τὸ ενδιαφέρον του άναγνώστη.

Τὸ διήγημά του «Τὸ κοχλίδι» (κοχχύλι) «ὁ γέρω-ψαράς», «ὁ άγύριστος» και τ' άλλα, είνε διηγήματα μαζί και ποιήματα πεζά, που έκδηλώνουν στις γραμμές τους τὸ ποιητικὸ τάλαντο του συγγραφέως. Πλούσια στη δημοτικὴ γλώσσα, φανερώνουν, τὸ δοκιμασμένον τεχνίτη, που ξερεῖ να γράψει, ὅ,τι αισθάνεται μέσα του, κι' είνε τοῦτο σήμερα ένα προτέρημα για μιὰ συλλογή, αφού συνηθισαμε να διαβάζουμε πεζά έργα, με απαιτήσεις μάλιστα, άμφοτῶχα στη γλώσσα, νέον άποτυχημένων, που νομίζουνε ὅμως, πως έχουνε κάποια θέση στη φιλολογία του τόπου μας. Δένέννοῦ, βέβαια, ὄλους, αλλά έχω ὑπ' ὄφει μου μερικους, που καταπιαστήκανε με τὸ διήγημα για να δικαιολογήσουε την είσοδό τους στο ναὸ της Τεχνης.

Τὰ θαλασσινὰ διηγήματα του κ. Περγιαλίτη, αν και δεν είνε γραμμένα στα σημερινὰ ὄρια του διηγήματος, που είνε άρκετὰ προχωρημένα, έχουνε την έπιτυχία τους και τὰ συνιστοῦμε θερμά και ξεχωριστά, στους νέους πρὸ πάντων, που έχουν άνάγκη να μάθουν τὴ δημοτικὴ. Τὰ βρίσκουμε πάλι στα θαλασσινὰ διηγήματα του Καρκαβίτσα, με τούς γνωστους θαλασ-

ANDRÉ LCHTENBERGER

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΒΑΣΙΛΗΑΣ

Μετάφρ. Δδος ΠΑΡ. ΠΑΠΑΜΑΝΟΥΗΛ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'

Υπουργική κρίσις.

Φαντασθήτε ότι σήμερα συνέβη ένα μεγάλο γεγονός. Την ώρα που τον έντυνε, ο Ήλιος ανήγγειλε το νέο στο Μιχαλάκη. Η Μίτσου ή γάτα ἐγέννησε τρία γατάκια: τὰ δυο εἶνε ἄσπρα σὰν κι' αὐτή, τὸ ἄλλο ἔχει στοὺς ὤμους μιὰ ὤμορφη μαύρη βούλα. Τὰ ἔβαλαν μέσα σ' ἕνα μεγάλο πανέρι. Νὰ γιὰ σήμερα μιὰ ἀπροσδόκητη εὐχαρίστησι. Καὶ τί ἐννοια θάχῃ νὰ ἐμποδίσῃ τὴ Νέλλυ ἀπὸ τοῦ νὰ τοὺς δαγκάσῃ τὸ λαιμό! Θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἀφήσῃ ὀλόκληρο τὸν ἑαυτό του σὲ τέτοιες ἀπορροφητικὲς σκέψεις. Καὶ ἐν τούτοις ὁ Μιχαλάκης δὲν εὐκαιρεῖ. Δὲν μπορεῖ νὰ ξεχάσῃ ὅτι σήμερα εἶνε Ὑπουργικὴ μεταβολή.

Ἀπὸ κάμποσο καιρὸ τώρα—μάταια ὁ Μιχαλάκης προσπαθεῖ νὰ μὴν εἶναι μέγας πολιτικὸς—ἦταν ὀλοφάνερο ὅτι ὅλα δὲν πηγαιναν καλὰ στὴ Κυβέρνησι τῆς ὀποιᾶς προήδρευε ὁ κ. Μιρσκι. Πράγματι, αὐτὸ ἔχρονολογεῖτο ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἔξοτε... ἀπ' τὴν ἡμέρα που ὅλα σχεδὸν τὰ γυάλινα ζῶα τοῦ Μιχαλάκη ἔσπασαν. Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ, ἡ φιλονεικίαι ἦταν πῶς ζωηρὲς στὸ Συμβούλιο. Ὁ κ. Μιρσκι ματαιοπονοῦσε ἐπικαλούμενος τὸ πνεῦμα ἀλληλεγγύης τῶν συναδέλφων του. Καταλάβαινε κανεὶς ὅτι ἔχασε τὴν προσωπικότητά του. Ἐγενῶντο ζητήματα περὶ ἱκανοποιήσεων τὰς ὁποίας ἀπῆται τὸ λαϊκὸν αἴσθημα, περὶ σκανδαλώδους διαγωγῆς τῆς ἀντιπολιτευσεως, περὶ ἀναρχικῶν κινήματων. Τὸ ζήτημα δὲ τοῦ πωλέμου ἐχειροτέρευε τὰ πράγματα... Ἀκόμη ἦταν φανερὸ καὶ μέσ' στὸ Συμβούλιο τοῦ Στέμματος, ὅτι ὅλοι δὲν ἦσαν σύμφωνοι σ' ὅτι ὑπηγόρευε ἡ ἐθνικὴ τιμὴ. Ὁ στρατηγὸς βαρῶνος Σουρνάκ καὶ ὁ κ. Μιρσκι ἦταν μὲ τὸ ἕνα μέρος· ἄλλὰ τὴν ὥρα που μιλοῦσαν, ὁ κ. Βαζιλ δάγκωνε τὰ χεῖλια καὶ κουνοῦσε τὸ κεφάλι μὲ ὕφος ἀποδοκιμαστικόν.

Στὴ Βουλὴ ἦταν χειρότερα. Τὸ Σύνταγμα ἀπαγορεύει στὸ Μιχαλάκη νὰ παρευρίσκει στὰς συνεδριάσεις τοῦ κοινοβουλίου καὶ βεβαίως δὲν παραπονεῖται γι' αὐτό. Ἐν τούτοις χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἴσως θὰ διασκέδαζε καλλίτερα παρὰ νὰ κἀνὴ τὸ μάθημα τῆς γεωγραφίας ἢ νὰ περπατῇ στὸ πλάι τοῦ συνταγματάρχου. Εὐτυχῶς που στάθηκε τυχερὸς που ἀπασχολήθη στὸ νὰ διαβάσῃ τὰς συζητήσεις τῆς Βουλῆς.

σινούς νησιώτικους τύπους καὶ τοὺς ιδιωτισμούς τῶν ἐθίμων τῆς θαλασσινῆς ζωῆς. Διηγῆματα γραμμένα μὲ ὄρεξη καὶ προσοχή, χωρὶς περιττολογίαι, μὲ μιὰ ψυχικὴ διάθεση, καὶ μὲ σκέψη κυρωμένη ἀπ' τῆς ζωῆς τὸ διάβασμα, στῆς μοναξιάς τῆς σιωπῆς. Διηγῆματα που εἰσδύουν στῆς ψυχῆς μας τὰ πῶς σκοτεινὰ ἄντρα, χύνοντας ἀπαλὰ τὸ θαμπό, ταξιδιάρικο φῶς τους.

Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗΣ

Φυσικὰ δὲν δίνουν ἐφημερίδες στὸ Μιχαλάκη. Ἄλλως τε δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν καὶ πολὺ. Ἄλλὰ τῆ Τρίτῃ τὸ πρωτὶ παρετήρησε στὸ προθάλαμο σ' ἕνα τραπέζι ἕνα νοῦμερο τῆς «ἐφημερίδος τοῦ Γκρόκολ» ἦταν γραμμένον μὲ μεγάλα γράμματα: *Μία ἱστορικὴ συνεδρίασις στὴ Βουλῇ. Βιαιότητες καὶ ταραχαί.* Χωρὶς νὰ τὸν δοῦν ὁ Μιχαλάκης ἄρπαξε τὴν ἐφημερίδα καὶ τὴν ἔχασε μέσα στὴ σακούλα που κάνει ἡ ναυτικὴ του μπλοῦζα. Κι' ὅταν ἦταν υἰόνος, σὲ μιὰ μικροῦλα μοναχικὴ καμαροῦλα τὴν ἔβγαλε καὶ ἄρχισε νὰ διαβάσῃ. Αὐτὸ τὸν γασομέρησε λιγάκι: καὶ μιὰ συνέπεια κακῆ που δὲν ἐπερίμενε ἀπ' αὐτὸ τὸ παρατεταμένον κλεισμο ἦταν ὅτι τὸ μεσημέρι ἐσερβίρισαν στὸ Μιχαλάκη ξερὰ δαμάσκηνα που δὲν τοῦ ἔκαναν διόλου ὄρεξι. Ἄλλὰ δὲν πλήρωσε καὶ πολὺ ἀκριβὰ μὲ τόσο περιέργη ἀνάγνωσι.

Φαίνεται πῶς εἶπαν μέσα στὴ Βουλῇ τὸν κ. Μιρσκι δῆμιο, τίγρι διψασμένη γιὰ αἷμα, ἀνισόροπον ἐγκληματία κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα ὑβριστικὰ ὀνόματα. Καὶ στὸ τέλος τοῦριξαν στὸ κεφάλι μιὰ ψόφια γάτα. Ὑστερα ἀπ' αὐτὰ γίνηκε μιὰ τρομερὴ μάχη. Τὰ καλαμαρία πετοῦσαν στὴν αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων. Πολλοὶ βουλευταὶ πιάστηκαν ἀπ' τὰ γένηια. Κατὰ συνέπειαν χωρὶς ἡ λεπτομέρειαι νὰ εἶναι καθαρὲς γιὰ τὸ Μιχαλάκη, ἡ Κυβέρνησις Μιρσκι ἀνετράπη.

Εἶναι φανερὸ ὅτι ὁ Μιχαλάκης πρέπει νὰ εἶναι λυπημένος ἀπ' αὐτὸ τὸ γεγονὸς που ἐγένετο πρὶν τέσερις πέντε μέρες. Δὲν βλέπει κανεὶς ἀπ' ὅλα τὰ μέρη, παρὰ πρόσωπα ἀπελπισμένα. Ὁ συνταγματάρχης, ὁ ἀυλάρχης Γιαμπόλ, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Μιχαλάκη ἔχουν τὸ πρόσωπο πῶ μακρὸ ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον, ὁ ἴδιος ὁ θεῖος που συνήθως ἡ πολιτικὴ δὲν τὸν ἀπασχολεῖ καθόλου, δὲν ἔβγαζε λέξι προχθὲς στὸ τραπέζι.

Εἶναι πολὺ φυσικόν. Ὁ κ. Μιρσκι ἀντεπροσώπευε τὰς ἀληθεῖς ἀρχὰς τῆς Κυβερνήσεως. Τώρα που φεύγει αὐτός, δὲν ξέρουν τί θὰ συμβῇ. Ἐν ἐνὶ λόγῳ θὰ γίνῃ ἀναρχία. Δὲν τὸ ἀπέκρυψε στὸ Μιχαλάκη ὅταν χθὲς ἦρθε νὰ τοῦ κἀνὴ τὴν ἀποχαιρετιστήριον ἐπίσκεψι. Μὲ ὥραιαις μελαγχολικῆς φράσεις ἐμίλησε γιὰ τὴν ἐκτεθειμένη ἐθνικὴ τιμὴ, γιὰ τὴν ἀπειλούμενη δυναστεία, γιὰ συνθήκη μὲ τὴν ἐπανάσταση κ.λ.π. Μὲ διακριτικὰ ἀναστενάγματα, προσέειπε ἕνα σωρὸ τρομερὰ πράγματα εὐχόμενος νὰ διαψευσθῇ ἀπ' τὰ γεγονότα. Καὶ ἐπὶ πλέον ἐνιπτε τὰς χεῖρας—ἡ ὁποῖαι ἄλλως τε ἦσαν πολὺ καθαρῆς. Ὁ τόνος τῆς φωνῆς του ἦταν τόσο εὐγενικὸς καὶ ἡ χειρονομίαι του τόσο ὡμορφαι που πολὺ σὲ συγκινοῦσαν. Κ' ὅταν ἀπεσύρθη ἀφοῦ φίλησε τὰ δάχτυλα τοῦ Μιχαλάκη, ὁ Μιχαλάκης λυπήθηκε που δὲν εἶχε τίποτε ἀληθινὰ νόστιμο νὰ τοῦ πῇ. Ἄλλὰ δὲν τοῦ εἶχαν μᾶθη τίποτα.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει μόνον τὸ βράδυ ὁ Μιχαλάκης κατὰλαβε καλὰ ὅτι ἡ Ὑπουργικὴ κρίσις ἤθελε αὐτὸν ἀ-

κριβῶς περισσότερον ἀπ' ὅτι μποροῦσε νὰ φαντασθῇ.

Βέβαια λυπηρὸν ἦταν νὰ φύγῃ ὁ κ. Μιρσκι που τὸν εἶρε συνειδήσι καὶ νὰ περιμένῃ τόσες καταστροφῆς. Ἄλλὰ τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς ὅλα αὐτὰ δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν καὶ πάρα πολὺ.

Ἄλλὰ νὰ που γυρίζοντας ἀπὸ τὸν περίπατο βρῆκε τὴν Βαρβάρα νὰ κλαίῃ καὶ μὲ φωνὴ κομμένη ἀπὸ λυγμούς που εἶπε ὅτι ἔμαθε πῶς αὐτὸς ὁ τρομερὸς κ. Στόρεκ—αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ νέου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἔκανε ἐκκαθάρισιν ὅλου τοῦ σπητιοῦ τοῦ Μιχαλάκη. Θὰ ἔκανε ἐκκαθάρισιν τοῦ σπητιοῦ;...

Ὁ Μιχαλάκης στὴν ἀρχὴ δὲν κατὰλαβε τί ἤθελε νὰ πῇ αὐτό. Τοῦ τὸ ἐξήγησαν. Ἐμεινε ἀναυδος. Φαίνεται ὅτι ὁ Στόρεκ θέλει νὰ βλέπῃ γύρω ἀπὸ τὸν Μιχαλάκη πρόσωπα δικάτου, που πίνουν αἷμα εἶναι δυνατόν;!

Ἄν ἀκόμη ἄλλαζαν μόνον τὸ συνταγματάρχη, ἢ τὸν κόμητα Γιαμπόλ ἢ ἀκόμη τὸν γιατρὸ Ζικλόβ, ἢ τὸν κ. ντὲ Σιλσάχ, ὁ Μιχαλάκης, μ' ὅλα αὐτὰ τὰ δυστυχήματα θὰ μποροῦσε νὰ παρηγορηθῇ. Ἄλλὰ νὰ σκέπτεται ὅτι ἡ Βαρβάρα του μποροῦσε νὰ τοῦ λείψῃ εἶνε τρομερό. Τόσα πρόσωπα ἔχουν ἦδη ἐξαφανισθῇ γύρω ἀπὸ τὸν Μιχαλάκη. Μόνον αὐτὴ ἔμεινε παντοτεινά. Ἡ παρουσία τῆς εἶνε ἡ μόνη ἄμυνα στῆς μεγάλαις ἀγωνίαι. Εἶνε δυνατόν νὰ τὴν διώξουν;

Ἐν τούτοις ἦταν ἐκεῖ πρὶν ἀπὸ τὴν Κυβερνησι Μιρσκι, κι' ὅταν ἐγένε Ὑπουργός, δὲν τὴν ἔδωξε....

Μὲ τὸ πρόσωπο πλημμυρισμένο ἀπὸ δάκρυα, ἡ Βαρβάρα κοῦνὰ τὸ κεφάλι.

Δὲν ἦταν τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Περωῶντας ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ντρογκὰς στὸ Ὑπουργεῖον Μιρσκι, ἄλλαξαν μόνον τὰ πρόσωπα, ὅχι αἱ ἀρχαί. Ἐνῶ μ' αὐτὸν τὸν φοβερὸν κ. Στόρεκ, ἕνα ἴνδιωπο τοῦ τὸν ὑποστηρίζουν οἱ σοσιαλισταὶ!... Ποιὲ δὲν θὰ τὴν ἀφήσουν κοντὰ στὸ Μιχαλάκη.

Θὰ φοβοῦνται ἐπειδὴ τὸν ἀγαπᾷ πολὺ... Τὸ μέτωπο τοῦ Μιχαλάκη ζιρῶνει. Ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Βαρβάρα που κλαίει, στέκει ἀμίλητος, χωρὶς δάκρυ. Μόνον τὸν σφίγγει λίγο ὁ λαιμός του. Καὶ τοῦ χρειάζεται μιὰ μικρὴ προσπάθεια γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἀρθρώσῃ μὲ σιγανὴ φωνή.

— Νομίζεις ὅτι θὰ μού πάρουν καὶ τὴν Νέλλυ;

Ποῖος ξέρει!... Ἀπ' αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους, πρέπει κανεὶς ὅλα νὰ τὰ περιμένῃ....

Ἡ βραδυὰ εἶνε μελαγχολικὴ. Γιὰ νὰ διασκεδάσουν τὸ Μιχαλάκη, τοῦ φέρουν εἰκονογραφημένες ἐφημερίδες. Ἄλλὰ μιὰ μόνον εἰκόνα ἀποσπᾷ τὴν προσοχή του. Εἶνε ἡ φωτογραφία τοῦ κ. Στόρεκ, τοῦ νέου προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Δὲν εἶνε ὄρατος. Εἶνε χονδρὸς μὲ γένηια, μὲ μέτωπο φαλακρὸν καὶ μὲ γυαλιά· ἂν δὲν ἦταν προκατειλημμένος, δὲν θὰ τὸν νόμιζε κανεὶς τόσον κακόν. Θὰ εἶχε ἀπ' ἐναντίας ὕφος μαλακὸ καὶ ἀρκετὰ γλυκόν. Ἄλλὰ ἔλα που εἶνε προκατειλημμένος.

Μιὰ γελοιογραφία τὸν δείχνει νὰ ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

τὴν 16ην Σεπτεμβρίου 1925

θρόνου μὲ ἕνα πελέκι στὸ χέρι. Τὸ πόδι του χώνεται στὴ κοιλιὰ τοῦ κ. Μιρσκι. Ἐνα πλήθος ἀνθρώποι μὲ κακούργα μορφή περιπατοῦν πίσω του.

Ὁ Μιχαλάκης κόπιασε νὰ κοιμηθῇ. Κι' ὅταν ἐξύπνησε, ἀκόμη καὶ τὸ νέο ὅτι γεννήθηκαν τὰ γατάκια δὲν ἐφθασε ἐντελῶς νὰ τὸν φαιδρῶνῃ. Ἐπὶ πλέον δὲ μόλις ντύθηκε, ὁ κόμητς Γιαμπόλ παρουσιάζεται:

— Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου κ. Στόρεκ ὄρωτᾷ πότε ἢ Α. Μ. θὰ τοῦ κἀνὴ τὴν τιμὴν νὰ τὸν δεχθῇ.

Ἄν ὁ Μιχαλάκης ἦταν κυρίαρχος, θὰ τὸν ἔστειλε ἀπὸ κεῖ ποῦρθε! Ἄλλὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτεῖ νὰ φέρεται ὁ Μιχαλάκης πολὺ διαφορετικά. Μὲ τὴν δικὴ του κρίσις ὁ Μιχαλάκης ἐπιδοκιμάζει τίς κατὰρες που μερικῆς φορῆς τοῦ δίνει ὁ θεῖος Παῦλος. Αὐτὸ τὸ Σύνταγμα εἶνε πολὺ ἡλίθιο.

Ἄλλὰ πρὸς τὸ παρὸν δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ τὸ σεβασθοῦμε.

Πρέπει ὁ Μιχαλάκης νὰ ἐκτελέσῃ πλήρως τὰ καθήκοντά του. Λοιπὸν ὁ κ. κόμητς Γιαμπόλ παρακαλεῖται νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν κ. Στόρεκ ὅτι ἡ Μεγαλειότης του εἶνε ἐτοιμὴ νὰ τὸν δεχθῇ. Ἡ Βαρβάρα διορθώνει τὴ γραβάτα τοῦ Μιχαλάκη, βουρτσίζει τὰ ψύχουλα τοῦ προγεύματός του που πέσανε στὴ πλοῦζα του. Εἶνε λιγώτερο κλαψιάρᾳ ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ καὶ ψιθυρίζει στ' αὐτὴ τοῦ ἀγαπημένου της ὅτι ἴσως ἂν ζητήσῃ νὰ μείνῃ κι' αὐτὴ, ὁ κ. Στόρεκ δὲν θὰ τολμήσῃ....

Ἄλλὰ δὲν ἔχει τὸν καιρὸ νὰ τελειώσῃ τὴ φράση. Ἡ πόρτες ἀνοίγουν διάπλατα. Οἱ κλητήρες ὑποκλίνονται. Κι' ὁ Μιχαλάκης, εὐθυτενῆς, περνᾷ στὸ σαλονάκι τῆς ὑποδοχῆς. Εἶνε μόνον ὁ κ. Στόρεκ, ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τοῦ μιλήσῃ τὲτ-ἄ-τέτ, τὸ Σύνταγμα τὸ ἐπιτρέπει.

Ὁ Μιχαλάκης κάθεται στὴ μεγάλη πολυθρόνα που εἶνε γι' αὐτόν... Δίπλα του μιὰ ἄλλη πολυθρόνα λιγώτερο ὑψηλὴ εἶνε ἔτοιμη· καὶ ξαφνικὰ νειώθει νὰ κοκκινίσῃ, στὸ στήθος του αἰσθάνεται τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾷ. Μήπως θὰ φοβόταν· γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἑαυτόν του, βάσει τὸ μικρὸ του δαχτυλάκι ἀνάμεσα στὰ δόντια του καὶ τὸ σφίγγει, τὸ σφίγγει ὡς που τρέμει ἀπὸ τὸν πόνο...

Ἄλλ' ἦδη ἡ ἄλλη πόρτα ἀνοίγει Ὁ κλητήρας ἀναγγέλλει: Ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ παραμερίζει γιὰ ν' ἀφήσῃ νὰ περάσῃ ἕνας γηραιὸς κύριος μὲ ρεδιγκρέτα. Σύμφωνα μὲ τὸ πρωτόκολλο ὁ Μιχαλάκης σηκώνεται νὰ κάνει ἕνα βῆμα καὶ τοῦ τείνει τὸ χέρι. Ὁ κ. Στόρεκ τὸ τέρνει, ἀλλὰ ἀντὶ νὰ τὸ φέρῃ στὰ χεῖλη ὅπως ἔκανε ὁ κ. Μιρσκι, ἀρκεῖται εἰς τὸ νὰ τὸ σφίξῃ στὰ δικά του που εἶνε μέγала καὶ χονδρά. Ἐπειτα κάθεται στὴ πολυθρόνα που τοῦ δείχνει ὁ Μιχαλάκης.

Εἶνε μόνονι τους. Γίνεται μιὰ μικρὴ σιωπὴ κατὰ τὴν ὁποία ὁ Μιχαλάκης παρατηρεῖ περιέργως τὸν συνομιλητὴ του. Πράγματι ἡ φωτογραφία τοῦ μοιάζει περισσότερον ἀπ' τὴ γελοιογραφία. Ὅχι μόνον ὁ κ. Στόρεκ δὲν ἔχει κινενα τεκοῦρι, ἀλλὰ ἀναμφιβόλως δὲν ἔχει ἄγρια ὄψη. Τὰ γένηια του εἶνε σχεδὸν ἄσπρα. Ἐχει πῶ σοβαρὸ ὕφος παρ' ὅτι εἶχε νομίζει ὁ Μιχαλάκης· θάλεγε κανεὶς ὅτι εἶνε λίγο φοβισμένος. Μπρὸς ἀπὸ μαγαζιά, στοὺς περιπάτους του, ὁ Μιχαλάκης πολλῆς φορῆς παρετήρησε πρόσωπα που τοῦ μοιάζουν.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ κ. Στόρεκ λύει τὴ σιωπὴ καὶ καθα-

ρίζοντας τὴ φωνή του μ' ἓνα προκαταρκτικὸ βῆμα, διαβραβιώνει τὸ Μιχαλάκη γιὰ τὴν ἀφοσίωσί του. Ἡ φωνή του εἶνε πὸ βραχνή ἀπὸ τοῦ κ. Μιρσκι, ἀλλὰ μιᾶ σχεδὸν σὰν κ' αὐτὸν ἢ μόνον διαφορά εἶνε ὅτι ἀντὶ νὰ μιᾶ γιὰ τὴν ἐθνικὴ τιμὴ καὶ γιὰ τὴ μοναρχικὴ παράδοση ἐπικαλεῖται τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ καὶ τὰ κοινωνικὰ καθήκοντα: φαίνεται πὸς ἔτσι κ' ἀλλοίως στὸ ἴδιο καταλήγουμε ἄλλως τε ὁ Μιχαλάκης δὲν ἔχει νὰ νοιαστῆ γιὰ ὅλα αὐτὰ, ἀπὸ τὰ εἶνε δουλειὰ τοῦ θεοῦ Παύλου καὶ τῆς Βουλῆς.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ κ. Στόρεκ στέκεται καὶ φαίνεται νὰ περιμένῃ νὰ μιλήσῃ ὁ Μιχαλάκης. Ἀλλὰ φυσικὰ ὅτι ὁ Μιχαλάκης δὲν βγάζει ταιμουδιά. Ἐν πρώτοις δὲν τοῦ ἔμαθαν τί ἔπρεπε νὰ πῆ, κ' ἔπειτα, ὅπως καταλαβαίνετε, δὲν ἔχει καὶ μεγάλη ἐπιθυμία νὰ κουβεντιάσῃ μ' αὐτὸν τὸν κύριο.

Ἐν τῷ μεταξύ, χωρὶς νὰ τὰ μετρεῖ ὁ κ. Στόρεκ ἐξακολουθεῖ τὴν ὁμιλίαν του. Καὶ ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ νεαρός του ἄρχων θὰ θελήσῃ νὰ τὸν τιμήσῃ διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης του... Ἐπειτα σταματᾷ.

Ἰσως ἐνόμισε ὅτι εἶδε κάτι στὸ βλέμμα τοῦ Μιχαλάκη. Ἐπαναλαμβάνει μὲ μιὰ σοβαρότητα ποῦ ἐπιβάλλει. Σκέπτεται—αὐτὸ εἶνε πολὺ φυσικὸ—ὅτι ἡ σημερινὴ του ἐπίσκεψις δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε πολὺ εὐχάριστος. Εἶνε πολὺ σωστὸ ὅτι ὁ Μιχαλάκης λυπᾶται γιὰ ἓναν ἄνθρωπο—τὸν κ. Μιρσκι—μὲ τὸν ὁποῖο ἦταν τόσο ἐξοικειωμένος.

Ἀλλὰ ἐλπίζει ὅτι ὅταν ὁ Μιχαλάκης γνωρίσῃ καλλίτερα τὸν κ. Στόρεκ, θὰ τοῦ ἀποδώσῃ αὐτὸ ποῦ τοῦ εἶναι δίκαιο ὅτι κ' αὐτὸς ἐπίσης δὲν ἔχει ἄλλη ἐπιθυμία παρὰ τὴν εὐτυχία τῆς Πανονίας μὲ τὴν ὁποία συνδέεται καὶ ἡ εὐτυχία τοῦ νεαροῦ μονάρχου. Ἄν σὲ μερικὰ σημεῖα ἢ ἰδέες του δὲν εἶναι ἴδιες μὲ τοῦ κ. Μιρσκι, ἔχει τοῦλάχιστον τὴν ἴδια ἀγάπην γιὰ τὸ βασιλεῖα του καὶ τὴ χώρα του. Ὅταν ὁ Μιχαλάκης μεγαλώσῃ, ἐκεῖνος μόνος του θὰ κρίνῃ ποῖος ἀπ' τοὺς δυὸ ὑπουργοὺς του εἶνε δίκαιο. Γιὰ τὴν ὥρα ἐκεῖνο ποῦ εὔχεται ὁ κ. Στόρεκ εἶνε νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ λίγο κατ' ὀλίγον τὴν ἐκτίμησιν καὶ—ἐπαναλαμβάνει τὴν λέξι—τὴν ἐμπιστοσύνην.

Καὶ θᾶναι γι' αὐτὸν μιὰ μεγάλη εὐχαρίστησις, ὅταν ὁ Μιχαλάκης θὰ θελήσῃ νὰ τοῦ ἀποδείξῃ τὴν ἐμπιστοσύνην του μὲ τὸ νὰ τοῦ ἀνακοινώῃ τὴν σκέψιν του, νὰ ἀνταποκρίνεται μὲ πᾶσαν εὐθύτητα στὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆ.

Ὁ κ. Στόρεκ σηκώνεται. Ὑπῆρχε στὴν ὁμιλίαν του καὶ στὸ τόνο τῆς φωνῆς του κάτι ποῦ ὁ Μιχαλάκης δὲν περίμενε. Πρὶν λίγο, γιὰ τίποτα στὸ κόσμον, ὁ Μιχαλάκης δὲν θὰ ἤθελε νὰ τοῦ ζητήσῃ τίποτε. Καὶ τώρα διστάζει. Πίσω ἀπ' τὰ γυαλιὰ, τὰ μάτια τοῦ κ. Στόρεκ δὲν εἶνε κακὰ. Παρατηρεῖ τὸ Μιχαλάκη μὲ μιὰ ἐκφραση ἀμφίβολη, σὰν νᾶταν αὐτὸς ποῦ ἠλιχίζε, ποῦ περιμένε μιὰ εὖνοια. Ὁ Μιχαλάκης κατεβάζει τὰ μάτια ζητεῖ λέξεις... Ἀλλὰ δὲν βρίσκει. Καὶ ξαφνικὰ, σὰν χωρὶς νὰ θέλῃ, ἡ ἐρώτησις ξεφεύγει:

— Κύριε, θὰ μπορέσω νὰ κρατήσω τὴ Βαρβάραν καὶ τὴ Νέλλυ.

Τὴ Βαρβάραν;... τὴ Νέλλυ;... Ὁ κ. Στόρεκ παρατηρεῖ τὸ Μιχαλάκη μὲ ὕψος ἐκπληκτο. Πρέπει νὰ ἐξηγηθῆ ὁ Μιχαλάκης.

Φαίνεται ὅτι θὰ διώξουν ὅλο τὸν κόσμον, ἐπειδὴ ἄλλαξε τὸ Ὑπουργεῖον. Ἀλλὰ ὁ Μιχαλάκης θὰ ἦταν εὐχαρι-

στημένος, πολὺ εὐχαριστημένος—ἡ φωνή του πνίγεται λιγάκι—ἀν μποροῦσε νὰ κρατήσῃ τὴ Βαρβάραν ποῦ εἶνε ἡ παραμένα του καὶ τὴ Νέλλυ ποῦ εἶνε ἡ σκυλλίτσα του, γιὰ τὴν ἀγάπην, καὶ ἴσως ἀκόμη καὶ τὴ Μίτσου γιὰ τὰ τρία μικρὰ τῆς. Θὰ μπορέσῃ;

Ὁ κ. Στόρεκ βλέπει τὸ Μιχαλάκη μὲ ἓνα μειδίαμα ποῦ δὲν εἶνε καθόλου ἄγριο. Ὁ Μιχαλάκης ἄς ἡσυχάσῃ ὅχι μόνον θὰ τοῦ ἄφιναν τὴ Βαρβάραν τὴ Νέλλυ κ' ἀκόμη καὶ τὴ Μίτσου, ἀλλὰ στὴν ἀρχὴ δὲν θὰ γίνῃ καμμιὰ ἀλλαγὴ. Ἀργότερα θὰ ἴδου. Ἄν ὁ Μιχαλάκης τὸ ἐπιτρέπῃ ὁ κ. Στόρεκ κ' αὐτὸς θὰ μιλήσουν γι' αὐτὰ μαζὺ ὅταν θὰ ἔχουν γίνῃ ἐντελῶς φίλοι. Γιὰ τὴν ὥρα, μπορεῖ νὰ ἦναι ἡσυχος.

Ἐνα χρώμα κόκκινο ἀνεβαίνει στὰ μάγουλα τοῦ Μιχαλάκη. Βίζει τὸ χεράκι του στὴ μεγάλη παλάμη τοῦ κ. Στόρεκ καὶ μὲ μιὰ φωνὴ καθαρὴ τοῦ λέγει:

— «Εὐχαριστῶ, Κύριε.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Ἡ παρέα.

Σήμερα εἶναι ἓνα πρωτὸ ἐξαιρετο. Φαντασθῆτε ὅτι ἂν ὁ κ. Μιρσκι ἦταν ἀκόμη στὰ πράγματα θὰ εἶχε Συμβούλιο τοῦ Στέμματος. Λοιπόν, γὰρ ὁ χονδρός κ. Στόρεκ ἐξήτησε ἀπ' τὸ Μιχαλάκη ἂν ἤθελε νὰ τὸν δεχθῆ. Φυσικὰ ὁ Μιχαλάκης εἶπε ναί. Ἀλλὰ ἦταν λίγο ἀνήσυχος, κ' ἡ Βαρβάραν τὸ ἴδιο. Προφυλαγόταν καθ' ὃν χρόνον μιλοῦσε ὁ κ. Στόρεκ καὶ τοῦ ἀπαντοῦσε μόνον μὲ μονοσύλλαβα. Ἀλλὰ δὲν πίστευε στ' αὐτιά του ὅταν, ὕστερα ἀπὸ πέντε λεπτῶν συνομιλία (ἐπρόκειτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γιὰ τὰ μαθήματα καὶ τὰ παιχνίδια τοῦ Μιχαλάκη), τὴ στιγμὴ ποῦ ἔφευγε, ὁ κ. Στόρεκ τοῦ ἐπρότεινε αὐτό: ἀντὶ τὰ παρίσταται στὸ Συμβούλιο τοῦ Στέμματος ποῦ εἶνε λίγο κουραστικὸ, δὲν θὰ τοῦ ἄρσενε καλλίτερα τοῦ Μιχαλάκη νὰ ἐπιτρέψῃ στὸν κ. Στόρεκ νὰ τοῦ κἀνῃ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μιὰ μικρὴ ἐπίσκεψιν σὰν τὴ σημερινή;

Δὲν πρέπει ἓνας βασιλεῖς νὰ ἐκδηλώῃ τόσο γρηγορὰ τὰ αἰσθηματά του. Ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, τὰ μάτια τοῦ Μιχαλάκη ἀστράψαν καὶ ἀπήντησε τόσο ξαφνικὰ: «ὦ, ναί κύριε!» ποῦ ὁ κ. Στόρεκ χαμογέλασε κάτω ἀπ' τὰ γένεια του.

Αὐτὸ τὸ πρωτὸ ὁ Μιχαλάκης σηκώθηκε φρέσκος καὶ ροδοκόκκινος ὕστερα ἀπὸ ἓναν ἀτάραχο ὕπνον. Καὶ ἡ πρώτη του σκέψις ἦταν. «Σήμερα δὲν ἔχει Συμβούλιο τοῦ Στέμματος». Καὶ ἡ μέρα ποῦ ἄρχιζε τόσο καλὰ ἐξακολούθησε νὰ κυλᾷ σὰν σὲ καρουλάκια. Στὴν στιγμὴ σκοπῆσι ὁ γιατρός ἦταν εὐχαριστημένος. Ἡ γλῶσσα του ἦταν καλὴ. Ὁ Μιχαλάκης ἤξερε τὰ μαθήματά του ἔξοχα, καὶ τὶς χρονολογίας ἀκόμη. Ἡ Βαρβάραν ἔχει ἐξαίρετο κέφι. Ὁ καιρὸς εἶναι πολὺ γλυκός. Ἐχει ἓναν ὡραῖο ἥλιο. Μήπως θὰ εὐχαριστοῦσε τὸ Μιχαλάκη νὰ πᾶν νὰ κἀνῃ ἓνα μικρὸ γῦρο στὸ πάρκο μὲ τὴ Νέλλυ; Ἐὰν ὑποσχόταν ὅτι θὰ εἶνε φρόνιμος, θὰ μποροῦσε νὰ περπατήσῃ μόνος του μισὴ ὥρα...

Ἐὰν θὰ τὸν εὐχαριστοῦσε! Σὲ δυὸ λεπτά ὁ Μιχαλάκης εἶνε ἐτοιμος. Μὲ τὸ πρόσωπο ποῦ ἀκτινοβολεῖ, ἀ-

ποχαιρετᾷ τὴ Βαρβάραν τῆς ὁποίας ὅλο τὸ πρόσωπο τοῦ γελᾷ. Ἡ Νέλλυ ὑπερήφανη χοροπηδᾷ στὸ πλάι του. Ἐξαφανίζονται στὴ γωνία τοῦ δρομάκου. Νάτους μόνον.

Νὰ εἶνε μόνον, εἶνε θανατάσι! Καταλαβαίνετε πόσο εἶνε ἐξαιρετο; Δὲν εἶνε κανεὶς, μ' ἀκούτε, κανεὶς. Οὔτε γιατρός, οὔτε θαλαμηπόλος, οὔτε ὑπηρετρία, οὔτε συνταγματάρχης, οὔτε συνοδός, οὔτε καθηγητῆς, οὔτε Συμβούλιο Ὑπουργῶν, τίποτε. Ὁ Μιχαλάκης εἶνε κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του. Ὡς ποῦ θὰ πᾶν; Ποῖος ξέρει; Τὸ ἄπειρο εἶνε δικό του. Μπορεῖ νὰ πῆ, μπορεῖ νὰ κἀνῃ ὅτι τοῦ ἀρέσει, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται ὅτι πέφτει πάνω του ἓνα ἀνήσυχο βλέμμα, χωρὶς καμμιὰ σοβαρὴ φωνὴ νὰ ἀκούεται γιὰ νὰ τοῦ πῆ: «Μεγαλειότατε, προσέξτε». Ἄν ἤθελε θὰ κυλιόταν χάμω, ἢ θὰ περπατοῦσε μὲ τὰ χέρια. Ἰσως αὐτὰ τὰ παιχνίδια θ' ἀφίνανε σημάδια κ' εἶνε προτιμότερο νὰ τ' ἀποφύγῃ. Αὐτὸ δὲν τὸν ἐμποδίζει ὅτι ἂν ἤθελε, ὁ Μιχαλάκης μποροῦσε νὰ κἀνῃ ὅτι ἤθελε μ' ἀκόμη καὶ τοῖμπες.

Καὶ θὰ συνέβαινε κάτι ἀπροσδόκητο, ποῦ ἔπρεπε ὁ Μιχαλάκης νὰ καθαρισθῆ μόνος του μὲ τὴ Νέλλυ. Δὲν θὰ ὑπῆρχε νὰ τὸν προστατεύσῃ οὔτε ἀμάξι θωρακισμένο οὔτε ἱππεύς. Ἀναμφιβόλως τὸ πάρκο εἶνε κλεισμένο μὲ καλὰ κάγκελα κ' ὅτι ὑπάρχουν σκοποὶ σ' ὅλες τὶς πόρτες.

Ἀλλὰ ἐπὶ τέλους, τὸκάτω κάτω, δὲν εἶνε ἐντελῶς βέβαιος ὅτι ἀφοῦ περάσῃ τὸ γυρισμὸ δὲ θ' ἀνικρούσῃ κάτω ἀπὸ καμμιὰ τάφρο ἢ πίσω ἀπὸ πυκνὰ δένδρα ἓνα θηριὸ ἢ μιὰ τίγρις. Φρόνιμο θὰ ἦτον νὰ στείλῃ τὴ Νέλλυ γιὰ ἀνιχνευτῆ... Πηγαίνετε δεσποινίδι, πηγαίνετε.

Ἡ Νέλλυ καταλαβαίνει καλὰ τὸ παιχνίδι. Χώνεται μπροστὰ γαυγίζοντας καὶ γυρίζει θριαμβευτικῆ, μὲ τὴν οὐρὰ ψηλά: Ὁ ἐχθρὸς ἐτράπη εἰς φυγὴν, ἡ δίοδος εἶνε ἐλευθέρη. Ὁ Μιχαλάκης τὴ χαιδεύει, ξαναφεύγει τρέχοντας μὲ τὴ γλῶσσα ἔξω. Εἶνε πολὺ διασκεδαστικὸ.

Ἄ! νὰ τὸ μεγάλο δρομάκι μὲ τὰ τιμητικὰ κάγκελα. Ἐνας σκοπὸς εἶνε στὴν πόρτα. Εἶνε ἓνας μικρὸς στρατιώτης ξανθὸς χωρὶς φρυδιὰ, μὲ φακίδες. Ἐχει ἓνα μοῦτρο ἄρνιου. Στὴ θέα τοῦ Μιχαλάκη γίνονται κατακόκκινος ἐνώνει τὶς πτέρνες καὶ παρουσιάζει τὰ ὄπλα. Ὁ Μιχαλάκης τὸν καλημερίζει μὲ κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ καὶ περνᾷ. Αὐτὸς ὁ στρατιώτης ἔχει τὸ ὕψος καλοῦ παιδιοῦ. Ἀλλὰ καλλίτερα εἶνε κανεὶς μόνος.

Νά, πάλι ὁ Μιχαλάκης κ' ἡ Νέλλυ μακρὰ ἀπ' ὅλα τὰ βλέμματα σ' ἓνα μικρὸ δρομάκι. Προσοχῆ, Νέλλυ. Ἡ σκυλλίτσα πηγαίνει, ἔρχεται, ὀσφραίνεται, ρουθουνίζει πετιέται σὰν τρελλή, γαυγίζει, ξαναγυρίζει, ξαναφεύγει χοροπηδώντας, μὲ ὅλη τῆς τὴν ταχύτητα. Μπράβο, Νέλλυ!

Τὴ γαυγίσματα! Θὰ τὸ πιστεύετε ὅτι εἶνε στὸν κολοφῶνα τῆς μανιάς! Ἐμπρός Νέλλυ, φτάνει πιά. Ἄλλ' ἀντὶ ν' ἀκούσῃ τὸ Μιχαλάκη, ἡ Νέλλυ γαυγίζει περισσότερο. Θάλεγε κανεὶς ὅτι εἶνε θυμωμένη γιὰ καλὰ. Κἀτι τὴ ἀνυσχεῖ ἢ τὴν ἐξοργίζει. Ἐμπρός, δεσποινίδι ἡσυχάσατε. Ἀλλὰ ὁ Μιχαλάκης μάταια φωνάζει. Μὲ τὸ τρίχωμα ἀνωρθωμένο, στέκεται εἰς στάσιον ἀμύνης μπρὸς σ' ἓνα θάμνον δάφνης καί, μὲ τὴν οὐρὰ κάτω οὐρλιάζει δυνατὰ.

Τὴ θέλει νὰ πῆ αὐτό; Μήπως θάχουμε καμμιὰ περιπέτεια; Μὲ τὴ καρδιά του ποῦ χτυπᾷ ἀπὸ περιέργεια

(γιατὶ ξέρετε ὅτι ἓνας βασιλεῖς δὲν φοβάται) ὁ Μιχαλάκης πλησιάζει. Μάταια μὲ φωνὴ αὐστηρῆ, διατάζει ἀκόμη μιὰ φορὰ Νέλλυ νὰ πάσῃ. Ἄδικος ὁ κόπος! Χτυπᾷ τὰ πόδια ἀφρίζει, πνίγεται ἀπὸ λύσσα. Πολὺ περίεργος, ὁ Μιχαλάκης σκύβει, παρατηρεῖ στὸ πυκνὸ μέρος, βγάζει μιὰ φωνὴ ἀπ' τὸ ξάφνιασμα κ' ἀρπάζει τὴ σκυλλίτσα ἀπ' τὸ κολλάρο τῆς στιγμῆς ποῦ ἦταν ἐτοιμὴ νὰ ριχθῆ πάνω στὸ ἀντικείμενο τοῦ θυμοῦ τῆς.

Εἶνε ἓνας ἄνδρας. Ὅσο μπορεῖ κανεὶς νὰ κρίνῃ ἀνάμεσα ἀπ' τὰ κλαδιά, εἶνε μάλιστα ἓνας ἀστείος ἄνδρας. Δὲν διακρίνει κανεὶς παρὰ μιὰ γενειάδα πυκνὴ, μάτια ποῦ λάμπουν, κοί ροῦχα καταρρακωμένα. Καὶ κρατᾷ στὸ χέρι του ἓνα μεγάλο σουγιὰ ἀνοιχτό. Τὴ στιγμὴ ποῦ παρετήρησε τὸ Μιχαλάκη ἔκανε ἓνα κίνημα σὰν γιὰ νὰ φύγῃ. Εὐτυχῶς δὲν τὸ ἔκαμε, γιὰ τὴ Νέλλυ θὰ ριχνόταν ἔπάνω του καὶ τότε ποῖος ξέρει τί θὰ γινόταν;

Ἐνῶ τώρα ὁ Μιχαλάκης τὴν κρατᾷ μὲ ὅλη του τὴ δύναμιν μὲ τὸ ἓνα χέρι καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὶς δίνει μικρὰ μπατσάκια γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ. Καὶ λέγει στὸν ἄνθρωπο αὐτό;

— Μὴ φοβάστε. Μπορεῖτε νὰ βγῆτε ἀπ' αὐτοῦ μέσα.

Ὁ ἄνθρωπος βλέπει ἀπὸ πάνω ὡς κάτω τὸ Μιχαλάκη μὲ ἓνα ὕψος ἀναποφάσιστο. Κ' ἔπειτα χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ ἀποφασίζει ν' ἀκολουθήσῃ τὴ συμβουλή του καὶ βγαίνει ἔξω.

Εἶνε ἀληθινὰ ἓνας παράξενος ἐπισκόπητος. Εἶνε γιομάτος χρώματα καὶ ξερὰ φύλλα. Ἀπερίγραπτα ῥάκη μὲ χρώμα τοῦ χρώματος ἀφίνουν νὰ φαίνεται τὸ δέρμα του. Τὸ ἰσχνὸ τοῦ πρόσωπο, καμμένο ἀπ' τὸν ἥλιο, εἶνε τρομαρὰ ἀκάθαρτο. Ἐνα κασκέτο καταξοχισμένο εἶνε τοποθετημένο στὰ μερδεμμένα μαλλιά του. Ἐγίστε πίσω ἀπ' τοὺς ἱππεῖς του ὁ Μιχαλάκης, στὶς φτωχικὲς συνοικίες εἶδε τέτοια πρόσωπα ἢ ἀκόμη τὸ Πάσχα ποῦ ἀφίνουν τοὺς φτωχοὺς νὰ πλησιάζουν. Ἐν τούτοις δὲν παρετήρησε ποτὲ ἀπὸ τόσο κοντὰ ἓναν ἄνθρωπο τόσο ἀσυνείδητο.

Ὁρθιὸς τώρα, ὁ ἄνθρωπος σφίγγει πάντα στὸ χέρι τὸ ἀνοιχτὸ σουγιὰ του. Ἡ Νέλλυ φοβερίζει δείχνοντας τὰ δόντια τῆς. Ἀλλὰ ἀγωνίζεται λιγώτερο. Ὁ Μιχαλάκης λέγει:

— Δὲν θὰ σᾶς κάνει κακό.

Καὶ προσθέτει μ' ἓνα μικρὸ κίνημα:

— Θάταν καλλίτερα νὰ τὸν κλείσετε.

Ὁ ἄνθρωπος τὸν παρατηρεῖ ἀκόμη ἓνα δευτερόλεπτο, φαίνεται νὰ διστάζῃ κ' ἔπειτα σηκώνει τοὺς ὤμους του καὶ ἄργα κλίνει τὸ σουγιὰ του. Τότε μ' ἓνα τόνο ἐπιτιμητικὸ ὁ Μιχαλάκης τὸν ἐρωτᾷ.

— Τὶ κάνετε ἐδῶ; Μήπως δὲν διαβάσατε τὸν πίνακα; Δὲν ξέρετε ὅτι εἶνε ἀπηγορευμένο νὰ μπαίνῃ κανεὶς στὸν κῆπο; Ὁ ἄνθρωπος σηκώνει τὸ κεφάλι. Ἀνάμεσα στὰ δόντια ψιθυρίζει κάτι συλλαβές. Τί; Ἐχει μιὰ φωνὴ ἀγροῖκα καὶ βραχνή. Δὲν ἀκούονται καλὰ ἢ λέξεις. Φαίνεται

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

τὴν 16ην Σεπτεμβρίου 1925

έν τούτοις οτι ψιθυρίζει κάτι σαν αυτό: δέν του έδόθη εύκαιρία νά έκλεξη έπρεπε νά τό στρίψει όταν κανένα τόν κυνηγάνε...

Τόν κυνηγάνε: 'Ο Μιχαλάκης δέν καταλαβαίνει τίποτε. Έκείνο που είνε βέβαιο είνε οτι ο άνθρωπος αυτός δέν έχει δίκιο. 'Επί πλέον τό ξέρει καλά 'Αδιάκοπα τά λαμπερά μάτια του κυττούν δεξιά κι' αριστερά, σαν νά φοβόντουσαν μήπως ανακαλυφθή.

'Ο Μιχαλάκης ξαναλέει.

Δέν πρέπει ποτέ νά μπαίνης εδώ χωρίς άδεια. Σέ λίγο θά κάνουν καμιά περιπολία. Κι' αν σε βρουν θά σε βάλουν στη φυλακή.

Στή φυλακή! 'Ο άνθρωπος ανατινάζεται... 'Απαντά με φωνή πνιγμένη. Δέν ζητά άλλο παρά νά φύγη 'Ας του δείξη ο μορτάκος τό δρόμο απ' τόν οποιο θάφρευγε χωρίς νά τόν ιδούν.

'Ο μορτάκος; 'Α! καλά, ο Μιχαλάκης δέν είχε καταλάβη Γι' αυτόν μιλά. 'Αντί νά τόν πη Μεγαλειότατο αυτός ο άνθρωπος τόν φωνάζει μορτάκο. Χωρίς άμφιβολία δέν είνε πολύ συνειθισμένο από έθιμοτυλίες. 'Ο Μιχαλάκης κουνά τό κεφάλι και έξηγει. Δέν υπάρχει μέσον νά φύγη κανείς χωρίς νά περάση μπρός απ' τό σκοπό. Και βεβαίως όταν ιδή νά φεύγη κάποιος... κάποιος που δέν είνε ντυμένος σαν όλο τόν κόσμο, ο σκοπός θά τόν συλλάβη.

'Ο άνθρωπος γελά άγρια. Τά χαρακτηριστικά του συζπώνται... Μ' ένα κίνημα βίαιο, βγάζει πάλι τό σουγιά απ τή τσέπη του. 'Εν πάση περιπτώσει, δε θάχουνε τό τομάρι του χωρίς και αυτός νά σφάξη έναν άλλον.

'Ο Μιχαλάκης τόν παρατηρεί με οίκτο. Πράγματι αυτός ο έπισκέπτης δέν έχει έμφάνιση νά τόν κλοσουσταίνη. 'Αλλά είνε πολύ σκληρό νά πάη φυλακή πρό πάντων με τέτοια λιακάδα. Κι' έπειτα αν πραγματικώς θά ζήνυνεο; 'Αν θά χυνόταν αίμα; 'Ο Μιχαλάκης σκέπτεται. 'Εχει μιá ιδέα.

'Ακούστε, αν θέλετε, θά προσπαθήσω νά σας βγάλω. Θά σας συνοδεύσω ως τό σκοπό κι' έπειτα θά φύγετε.

'Ο άνθρωπος γέλασε μισοπεριπαιγνικά μισοαπειλιμένο. Σούχει ένα τουπέ ο μορτάκος! 'Η τόν περνά για ήλιθιο; Μήπως ο σκοπός έτσι μόνο θά δέση τά χέρια έπειδή ένα μυξιάρικο θά τόν διατάξη;

Χμ! Πράγματι ο Μιχαλάκης δέν είνε άπολύτως βέβαιος. Χωρίς άμφιβολία ο σκοπός έχει ένα σύνθημα. Κι' έτσι ίσως νά φέρη δυσκολίες. 'Εν τούτοις αυτός ο μικρός χωριατάκος με τά κόκκινα μαλλιά, χωρίς φρύδια, μπορεί και νά τουμπαριστή. Με θράσος, ίσως τά καταφέρει. Κι' ο Μιχαλάκης ξαναλέει:

— Νομίζω ναί. Ξέρετε έπειδή είνε ο βασιληάς...

'Ο άνθρωπος τόν κυττάζει κοροϊδευτικά.

— 'Ο βασιληάς! Ποιός βασιληάς;

Πράγματι είνε λίγο βλάκας. 'Ο Μιχαλάκης ύψώνει τή φωνή.

— Δέν καταλαβαίνετε; Σας λέγω οτι είμαι ο βασιληάς. Δέν είδατε λοιπόν τή φωτογραφία μου-πάνω στα νομίσματα;

Αυτή τή φορά ο άνθρωπος κατάλαβε. 'Ανοίγει τά μάτια σαν αυλόπορτες και βγάζει μιá βροσιά... Νάμαστε! 'Αλλά δέν έχουν νά χάνουν καιρό. 'Ο Μιχαλάκης επαναλαμβάνει με έπισημότητα:

— 'Ας κάνουμε γρήγορα. Γιατί πρέπει νά γυρίσω, γιατί άλλοιώς θάρθουν νά με ζητήσουν. 'Αλλά βάλτε τό σουγιά σας στη τσέπη σας.

Αυτή τή φορά ο άνθρωπος ύπακούει χωρίς νά διατάξη. Αρχίζουν νά περπατούν δίπλα δίπλα. 'Ο Μιχαλάκης δέν είνε πολύ ήσυχος. 'Αληθινά ο σύντροφός του έχει άσχημη περιβολή. Εύτυχώς ο μικρός στρατιώτης έχει τόσο δειλό ύφος!

'Εν τούτοις θά έπρεπε νά βρη ένα μέσο νά άποσπύση τήν έμπιστοσύνη του.

'Α! ο Μιχαλάκης έχει μιá ιδέα. Χμ! Παρατηρεί δίπλα του με ύφος άμήχανο τό κρεμασμένο χέρι του συντρόφου του. Είνε ένα χέρι φοβερό, άξεστο, πλώριο, με ρόζους εις τά δάχτυλα με νύχια μαύρα σαν άρπαχικού πουλιού... Τόσο τό χειρότερο...

— Δώστε μου τό χέρι σας.

Κι' όπως ο άλλος φαίνεται νά διστάξη, φαίνεται οτι φοβάται μήπως λάθος κατάλαβε, ο Μιχαλάκης μ' ένα άποφασιστικό κίνημα χώνει τό μικρό του άσπρο χεράκι στη μεγάλη παλάμη του κουρειαρόη. Και στα έκκληπτα μάτια του ξανθού σκοπού, έμφανίζεται ένας όμιλος που δέν περιέμενε. Στο μεγάλο δρομάκι, ο Μιχαλάκης προχωρεί χαμογελώντας. Σιό άριστερό του χέρι κρατά τή Νέλλυ από τό λαιμοδέτη της απ' τό άλλο μέρος, χέρι με χέρι, σύρεται άπαισία και ρακένδυτη ή σιλουέτα του αλήτη ή πιό άπαισία που μπορεί κανείς νά φαντασθή.

Πριν νάχη τό καιρό νά σιαχτή ο μικρός στρατιώτης, τριάς πέρασε από μπρός του. Στα κάγκελα ο Μιχαλάκης στέκεται, μ' ένα κίνημα λέγει αντίο στο σύντροφό του ο ποιος με τό κεφάλι επί τέλους σηκωμένο, φεύγει μ' ένα περπάτημα φοβισμένο. Όταν είνε πιá έκτός θέας ο Μιχαλάκης γυρίζει. Στο γεμάτο άγωνία πρόσωπο του μικρού στρατιώτου, διαβάζει τόν τρέμο τής συνειδήσεώς του και τόν φόβο για τή παράλειψη του συνθήματος. Τότε τόν λυπάται και πριν φύγη, του λέγει μ'ένα χαριτωμένο τόνο έμπιστευτικό.

— Ξέρεις, ήλθα νά συνοδεύσω τή παρέα μου.

'Επειτα έπειδή δέν πρέπει ν' άργήση άπομακρύνεται πολύ γρήγορα συνοδευόμενος από τά χαρούμενα πηδήματα τής εύθυμης πιá Νέλλυς. (άκολουθεί)

ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Ζητούνται διά τήν υπηρεσίαν τής 'Εταιρίας (Συντηρήσεως Γραμμής και Οίκοδομών) δύο νέοι Μηχανικοί, πτυχιούχοι τής Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Μετσοβείου ή άλλου ίσοβάθμου ξένου Πολυτεχνείου και προσκαλούνται οι έπιθυμούντες νά καθέξωσι τοιαύτην θέσιν όπως υποβάλωσι σχετικήν αίτησιν ή προσέλθωσι προς συνεννόησιν εις τά ένταύθα (όδός Καρόλου) Γραφεία τής Γενικής Διευθύνσεως τής 'Εταιρίας κηθ' έκάστην ώραν 9-12 π. μ. μέχρι τής 21 τρέχ. μηνός Σεπτεμβρίου.

'Εν 'Αθήναις τή 9 Σεπτεμβρίου 1925 (Έκ του Γραφείου τής Γενικής Διευθύνσεως)

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ — 'Υδρυθείσα τή 1918

'Εδρα έν 'Αθήναις. — 'Υποκαταστήματα έν Πειραιεί, Πάτραις, Σύρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ καταβληθέν Δρ. 10,000,000

ΚΕΦΑΛΑΙΑ άποθεματικά Δρ. 2.067.802.95

Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου: Παντελής Τσιτσουλής
Σύμβουλοι Διευθυνταί: Δ. Μιαούλης και 'Αν. Σπουργίτης.
Τραπεζικαί έργασίαι παντός είδους.

Καταθέσεις εις Δραχμάς και Ξένα νομίσματα υπό του εύνοικωτέρου όρους.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ — ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

έκτελουμένη διά των γνωστών πολυτελών και τυχών υπερωκεανίων της.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-Θ/ΝΙΚΗΣ — ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΖΗΣ — ΒΑΡΝΗΣ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ — ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ

έκτελουμένη διά του ταχυτάτου υπερωκεανίου της «ΠΑΤΡΙΣ» και του γνωστού πολυτελους θαλαμηγού «ΑΝΔΡΟΣ»

Μηνιαία γραμμή Πειραιώς — Χίου — Μυτιλήνης — Θ/νίκης — Βόλου — Πειραιώς — Πατρών — Μασσαλίας έκτελουμένη διά τής πολυτελους θαλαμηγού «ΝΑΕΟΣ».

Γραμματεί δι' όλους τους έλληνικούς λιμένας.

Πληροφορίαι: 'Εν Πειραιεί ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ, Μέγαρον Βάτη, 1ον πάτωμα τηλ. 3-64

'Εν 'Αθήναις, 'Απελλοδ 1 Τηλ. 6-44.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΤΟΥ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ",

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
 'Ιδρυθείσα τή 1893
 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ
 Δρ. 72,000,000
 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ
 Δρ. 28,600,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ — Τηλ. Διεύθ.: ΤΡΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
 ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΕΝ ΠΑΓΚΡΑΤΙΩ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

'Αργίσιον, Αίγιον, 'Αλεξανδρούπολις, (Δεδεαγας) 'Αυαλιάς, 'Αμφισσα, 'Αργος, 'Αργουστόλιον, Βαθ-θ-Σάμου, Βέροια, Βόλος, Γαργαλιάνοι, Γύθειον, Δημητσάνα, Διδυμότειχον Δράμα, Ζάννυθος, 'Ηράκλειον, Θεσσαλονίκη, Θήβας, 'Ιθάκη, 'Ιωάννινα, Καβάλλα, Καλάβρυτα, Καλάμαι, Καρλόβασι-Σάμου, Καρπενήσιον, Καστορία, Κέρκυρα, Κόστρον (Λήμνος), Κιάτον, Κοζάνη, Κομοτινή, Κόρινθος, Κυπαρισσία, Λαμία, Λάρισα, Λεβάθεια, Λευκάς, Λίμνη, Μεγαλόπολις, Μυτιλήνη, Ναύπακτος, Σάνθη, Σουλωναστρον, Πάτραι, Πειραιεύς μετά Παραρτήματος έν τή Πλατεία Τελωνείου, Ποταμός (Κύθηρα) Προέβεζα, Πύργος, Ρέθυμνος, Σόροβιτις, Σπάργη, Σύρος, Τρίκκαλα, Τρίπολις, Τσοτύλιον, 'Υδρα, Φλώρινα, Χαλκίς, Χανία, Χίος.

(Έν 'Αγγλίω) Λονδίον, 22 Fenchurch Street, (Έν 'Αμερικη) Νέα 'Υόρκη, 25 Pine Street, Βοστώνη (Athens Banker's Corporation) (Έν Αιγύπτω) 'Αλεξάνδρεια, Κάιρον, Πόρτ-Σαΐδ, (Έν Κύπρω) Λεμεσός, Λευκωσία, (Έν 'Αλβανία) Δυρράχιον

ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ
 Καταθέσεις εις Δραχμάς και Συναλλάγμα επί του 'Εσωτερικού έν ύψει και επί προθεσμίαι.

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
 ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΕΝ ΛΑΡΙΣΗ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
*Οδός Σταθμοῦ ΔΡΑΜΑ

ΧΡ. ΔΟΥΚΑΣ Ἐπιμελητὴς τῆς ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Συγγροῦ
Πανεπιστ. Κλινικῆς τῶν Ἀφροδισίων καὶ Δερματικῶν. π. βοή
θός ἐν τῇ Charité τοῦ Βερολίνου. Γερανίου 34. 8—9 1)2 καὶ
5 1)2—8. Τηλέφωνον 7—12.

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ «ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ»

ΕΜΜ. ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ, *σφιλιδολόγος—δερματολόγος*, τέως
ἐσωτερικὸς ἰατρός ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Α. Συγγροῦ. Δέχεται Γερα-
νίου 34, 10—1 καὶ 3—5. Τηλέφωνον 7—12

ΤΑ ΓΑΥΚΑ ΣΑΣ
ΣΤΟΥ ΚΑΡΡΑ
ΣΤΑΔΟΥ 20

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Π. ΓΙΑΤΡΑ
ΟΔΟΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 11

ΣΤΕΡΓΙΟΣ Ζ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΕΝ ΛΑΡΙΣΗ
Ἐναντι Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως

ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΣΩΦΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ—ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΔΟΣ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ 25

ΟΙΚΟΔΟΜΑΙ — ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΙ — ΣΧΕΔΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΩΝΣΤ. Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ
(Πολ. Μηχανικοῦ) ΔΡΑΜΑ
(*Οδός Σταθμοῦ)

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
«ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ»
ΔΡΑΧΜΑΙ 80.—

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΙΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ «ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ»
— ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32 —